NA CD VŠE PRO VIDEO V POČÍTAČI

7/2012

počítač PRO KAŽDÉHO

UVNITŘ DRUHÝ ČASOPIS ZDARMA

NA CD ZDARMA LibreOffice nová verze 3.5.0

12. 3. 2012 • 69,99 Kč • 3,60 €. Pro předplatitele: 39,80 Kč • 3,20 €. Ceny v eurech platí pouze v SR.

ULTRABOOKY

Štíhlé, lehké a výkonné notebooky str. 12

PRAKTICKÝ TEST

Bezpečně s mobilem

16 tipů, jak ochránit data i soukromí str. 42

Stříháme video

Úpravy videa v počítači str. 28

Rádce kupujícího

Vybíráme levnou tiskárnu str. 25

Kam ukládat data str. 26

15 nejlepších chytrých telefonů str. 27

Představujeme novinky a zajímavosti

Rychlá bezzrcadlovka
Sony Nex-5N str. 18

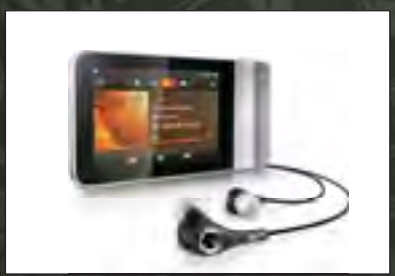

Skvělý zvuk do kapsy
Philips GoGear Muse str. 20

14 STRAN NÁVODŮ

- Úpravy videa v Premiere Elements str. 28
- Jak upravit video pro YouTube str. 31
- Film z fotografií snadno a rychle str. 32
- Přidejte paměť do notebooku str. 37
- Změňte si pracovní plochu Windows str. 39

7/2012 • ČR 69,99 Kč • SR 3,60 €
9 771212 072697

Inzerce

OBSAH

4 **Co najdete na CD**

6 **Novinky ze světa počítačů**

8 **Poradna**

téma čísla

12 **Štíhlé, lehké, výkonné**
Ultrabooky jsou štíhlé a lehké přenosné počítače, které splní i vysoké nároky na výkon.

představujeme

17 **Chytrý mobil pro začátečníky**
Nokia Lumia 710

18 **Dotyková bezzrcadlovka**
Sony NEX-5N

19 **Levný ultrazoom**
Nikon Coolpix L 120

20 **Skvělý zvuk do sluchátek**
Philips GoGear Muse

21 **Levná navigace**
Mio Spirit 380

22 **Herní klávesnice a myši**
Představujeme klávesnice a myši vhodné pro hráče.

24 **Tipy redakce**
Co nás v redakci zaujalo

25 **Domácí tiskárna**
Dokonce i s částkou 1 500 Kč se můžete rozhodovat mezi barevnou „multifunkcí" inkoustovou a černobílou tiskárnou laserovou.

26 **Uložení a přenos dat**
Průvodce nabídkou zařízení na ukládání dat.

27 **Rádce kupujícího**
Nejlepší smartphony

jak na to

28 **Stříháme video: nový projekt**
Adobe Premiere Elements

29 **Vložení médií**
Adobe Premiere Elements

30 **Export na přenosná zařízení**
Pinnacle Studio

31 **Export videa na internet**
Pinnacle Studio

32 **Film z fotografií**
PhotoFilmStrip

33 **PowerPoint a klávesové zkratky**
PowerPoint

34 **Příjemná práce s poštou**
Thunderbird

35 **Záhlaví a zápatí tabulky**
MS Excel

36 **VLC Media Player**
VLC Media Player 2.0

37 **Přidejte notebooku paměť**
Jak zvětšit velikost operační paměti

38 **Zbavte se nákazy**
Nástroj pro odstranění škodlivého softwaru

39 **Upravte si plochu**
Windows 7

40 **Záznamy o zdraví**
Hlídám si

41 **Pohledy jako z balonu**
Mapy.cz

magazín

42 **Bezpečnost chytrých mobilů**
16 tipů, jak ochránit data v mobilním telefonu a svoje soukromí

46 **Přehledné zpravodajství**
Zprávy.google.cz

47 **Informace do kapsy**
Zpravodajské aplikace pro mobilní telefony

48 **Křížovka**
Pěti výhercům věnujeme cestovní zdroj střídavého napětí Belkin AC Anywhere.

12 Praktický test ultrabooků

18 Představujeme Sony NEX-5N

42 Chraňte svá data i v mobilu

Vážení čtenáři,

výrobci počítačů přišli s novou kategorií notebooků, s takzvanými ultrabooky. Tyto přístroje jsou velmi štíhlé a lehké, nabízejí dostatečný výkon (dokonce i pro hraní her) a dlouhou výdrž při práci na baterie. Díky těmto vlastnostem jsou ultrabooky ideální pro ty, kdo se svým počítačem hodně cestují. Plnohodnotný počítač o tloušťce menší než dva centimetry a o hmotnosti do 1,5 kg se vejde do každé aktovky, a navíc je takový notebook velmi elegantní. Za to si však musí uživatel připlatit – oproti „klasickým" notebookům stojí tyto skvosty téměř dvojnásobek. Podívejte se na test čtyř ultrabooků, který vám ukáže, co můžete od přístroje za cenu kolem 25 000 Kč očekávat. Jedním z aktuálních témat je bezpečnost chytrých mobilních telefonů. S těmito zařízeními totiž po kapsách nosíme spoustu důležitých dat, jejichž ztráta nebo odcizení nám mohou způsobit velké těžkosti. Elektroničtí zločinci si už brousí zuby na velké zisky z této oblasti a chystají na nás různé léčky. Proto jsme pro vás připravili soubor tipů, jak se těmto podvodníkům bránit a riziko vzniku škody tak minimalizovat.
Přeji vám, abyste nikdy nepřišli ani o mobil, ani o soukromí.

Ivan Heisler, šéfredaktor

LibreOffice 3.5.0

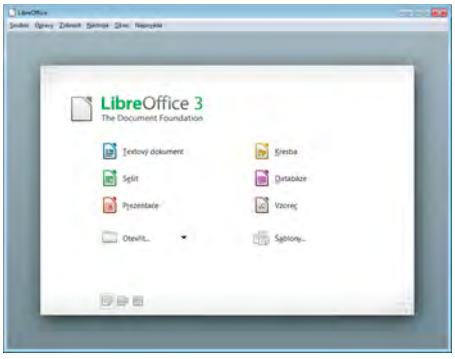

LibreOffice je komplexní balík open-source kancelářských aplikací, který vám zdarma poskytne celkem šest plně vybavených nástrojů pro potřeby tvorby všech typů dokumentů. LibreOffice obsahuje tyto nástroje: textový editor (Writer), tabulkový editor (Calc), nástroj pro tvorbu prezentací (Impress), nástroj pro práci s vektorovou grafikou (Draw), nástroj pro tvorbu matematických vzorců (Math) a nástroj pro správu databází (Base).

RUBRIKA NA CD: **obsah CD ▸ kancelářské programy**

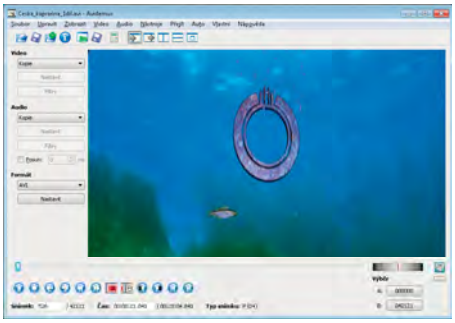

Avidemux 2.5.6

Takřka profesionální nástroj pro náročnější uživatele, kteří by s videem rádi prováděli něco více než jen obyčejnou konverzi. AviDemux totiž stejně jako placené nástroje nabízí jednoduchou editaci videa, ale i převod do formátů VCD, SVCD a DVD, které jsou již vhodné pro přehrávání v originálních DVD přehrávačích. Co se vstupních formátů týče, těch je podporováno nespočet, většinou jde o nejrozšířenější formáty, jako je např. AVI nebo MP4. Program lze použít také pro jednoduché stříhání videa, úpravu audiostop a pro filtrování, to vše při aplikaci četných kodeků.

RUBRIKA NA CD: **obsah CD ▸ video v počítači**

Rainlendar 2.9 Lite

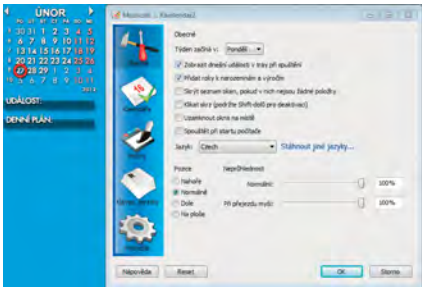

Rainlendar je velice zajímavý kalendář určený na plochu počítače. Ke každému dni můžete přiřadit nějakou událost nebo si můžete sestavit denní plán, takže kalendář poslouží částečně i jako diář. Je plně skinovatelný a podporuje řadu grafických efektů, jako jsou např. stíny nebo průhlednost.

RUBRIKA NA CD: **obsah CD ▸ kancelářské programy**

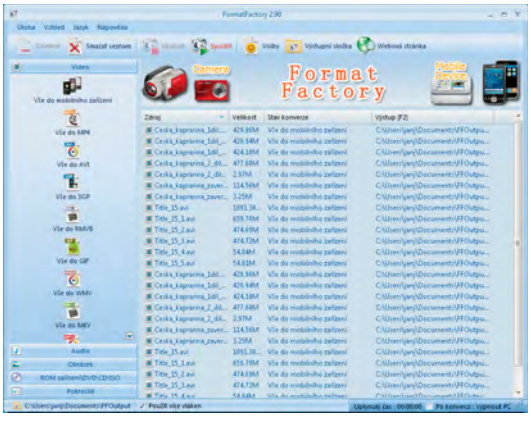

Format Factory 2.90

Program umožňuje převést téměř jakýkoliv multimediální soubor. Podporuje totiž obrovské množství formátů, a to jak formáty audio, tak i video a grafické. Mezi užitečné nástroje převodníku patří např. podpora pro převod videosouborů do některého z formátů (MP4/3GP/MPG/AVI/WMV/FLV/SWF), ripování DVD do videosouboru, podpora pro formáty, které používají iPod/iPhone/PSP/BlackBerry, oprava poškozených souborů a redukce velikosti souborů.

RUBRIKA NA CD: **obsah CD ▸ video v počítači**

seznam programů

KANCELÁŘSKÉ PROGRAMY
AbiWord 2.8.6
Adobe Reader 10.1
EssentialPIM Free 4.54
Foxit Reader 5.1.4.0104
Gold! Remindboard 2.3
HERI Editor 2.0.6
Kalkules 1.8.0.15
KnihDB 0.5.5
Lingoes Translator 2.8.1
Microsoft Mathematics 4.0
Notepad++ 5.9.8
LibreOffice 3.5.0
Organizér 5.3.5
PDF24 Creator 4.4.0
Rainlendar 2.9 Lite

ZPRACOVÁNÍ VIDEA V POČÍTAČI
Acala 3GP Movies Free 4.2.4
Any Video Converter Free 3.3.4
Avidemux 2.5.6
BS.Player Free 2.61.1065
Format Factory 2.90
Free Video Flip and Rotate 2.0.2
Freemake Video Converter 3.0.1.17
GOM Player 2.1.37.5085
K-Lite Codec Pack Full 8.4.0
MediaCoder 2011 R10
MediaInfo 0.7.53
MKVExtractGUI 2.2.2.9
MKVToolnix 5.3.0
VLC Media Player 2.0.0
Windows Live Movie Maker 2011
XMedia Recode 3.0.8.1

NOVINKY
Auslogics Disk Defrag 3.3.1.2
Avant Browser 2012 build 23
CCleaner 3.16.1666
Fresh View 8.36
Recepty doma 4.18 Free
Skype 5.8.0.156
Spyware Terminator 3.0.0.61
Total Commander 7.57
WinSCP 4.3.7
XnView 1.98.6

SERVIS
Hlídám si 3.0
Mozilla Thunderbird 10.0.2
Nástroj pro odstranění škodlivého softwaru 4.5
PhotoFilmStrip 1.5.0

Inzerce

Packard Bell dot s
PĚKNĚ VYBAVENÝ NETBOOK

Packard Bell dot s je netbook, který je vybaven 10,1" (25,7cm) displejem a procesorem Intel Atom N2600, jenž je při provozu energeticky úsporný. Podle výrobce dosahuje netbook až osmihodinové výdrže na jediné nabití akumulátoru. Tento netbook váží necelý 1 kg a má tloušťku 25,4 mm. Přitom nabízí klávesnici odpovídající 93 % velikosti klávesnice standardní. Klávesy, které jsou umístěny v horní části klávesnice, zprostředkují jediným stisknutím okamžitý přístup např. k přehrávání hudby či k zahájení zálohování dat. Pevný disk má kapacitu 320 GB a ve výbavě je i 0,3Mpx webová kamera a bezdrátové adaptéry Bluetooth 4.0 a Wi-Fi. Pomocí videovýstupu HDMI propojíte netbook s externím monitorem nebo s televizorem. Netbook je nabízen v bílém, černém a purpurovém provedení.

▸ **CENA S DPH:** 7 000 Kč ▸ *www.packardbell.com* ▸ **S netbookem je dodáván lehký napájecí adaptér, který je vhodný pro časté přenášení.**

BenQ AC100
LEVNÝ KOMPAKTNÍ FOTOAPARÁT

Fotoaparát BenQ AC100 stojí pouze 1 440 Kč a přitom je vybaven 14Mpx snímačem, který umožňuje pořizovat snímky v rozlišení až 4 320 × 3 240 bodů a videozáběry v rozlišení až 1 280 × 720 bodů. Tento model disponuje 4× optickým zoomem a 27mm širokoúhlým objektivem, který si poradí s makrorežimem schopným zaostřovat již ze vzdálenosti 5 cm. Pořízené fotografie lze zobrazit na 2,7palcovém (6,9cm) displeji. Přístroj nabízí jednoduché ovládání a je tak vhodný i pro začínající fotografy. K dispozici je např. režim mozaiky, jenž může být aplikován na libovolnou fotografii. K získání fotografií, na nichž bude svět vypadat, jako by byl tvořen miniaturami, slouží efekt zvaný Toy camera. Fotoaparát má rozměry 94 × 64 × 30 mm, hmotnost je 117 g a záběry se ukládají na paměťovou kartu SD.

▸ **CENA S DPH:** 1 440 Kč ▸ *www.benq.cz* ▸ **BenQ AC100 je levný fotoaparát, dostupný ve stříbrné a červené barvě.**

Microsoft Bluetooth Mobile Keyboard 5000
ŠTÍHLÁ BEZDRÁTOVÁ KLÁVESNICE

Microsoft Bluetooth Mobile Keyboard 5000 je snadno přenosná klávesnice, kterou díky tenkému profilu a bezdrátové technologii Bluetooth uvítají zejména majitelé tabletu – podporovány jsou tablety Apple iPad i tablety s OS Android. Klávesnice má prohnutý tvar, díky kterému má uživatel své zápěstí při psaní v přirozenější pozici. Klávesnici napájí dvojice baterií typu AAA. Jejich předpokládaná výdrž dosahuje až 10 měsíců při denním používání. Stavový LED indikátor včas uživatele upozorní, kdy je třeba baterie vyměnit.

▸ **CENA S DPH:** 1 299 Kč ▸ *www.microsoft.cz* ▸ **Klávesnice je vhodná pro psaní e-mailů nebo zápisků do mobilních telefonů a tabletů.**

softwarové novinky

POZNÁMKY V MOBILU

Společnost Microsoft uvolnila ke stažení z Android Marketu novou aplikaci OneNote Mobile. Aplikace umožní uživateli jednoduše zaznamenávat kdekoliv na cestě jeho nápady, editovat poznámky či kontrolovat seznamy úkolů. Mobilní aplikace OneNote je dostupná také uživatelům telefonů iPhone a přístrojů se systémem Windows Phone. Poznámky jsou synchronizovány prostřednictvím internetové služby Windows Live SkyDrive (je třeba se zdarma zaregistrovat). *www.microsoft.cz, market.android.com*

NOVÁ INTERNETOVÁ SAMOOBSLUHA VODAFONU

Společnost Vodafone zprovoznila novou podobu internetové samoobsluhy. Zákazník zde po přihlášení uvidí veškeré své aktivní služby a s nimi spojené měsíční poplatky. K jednotlivým položkám je nově k dispozici nápověda. Do nové sekce Užitečné odkazy jsou zařazeny nejpoužívanější položky, jako např. položky Chytrý přehled a Vyúčtování (s detailním rozpisem dosud utracené částky). Na stejném místě je i možnost vyúčtování okamžitě uhradit. *samoobsluha.vodafone.cz*

Sony Walkman Z
PŘEHRÁVAČ S ANDROIDEM

Walkman Z je první mobilní multimediální přehrávač značky Sony s operačním systémem Android. Díky integrovanému adaptéru Wi-Fi připojíte tento model do bezdrátové počítačové sítě a využijete ho nejen k přehrávání hudby a videa, ale i k prohlížení internetových stránek, případně ke hraní her a k stahování aplikací z portálu Android Market. Obraz se zobrazuje na 10,9cm (4,3") dotykovém displeji a rychlý chod přístroje zajišťuje dvoujádrový 1GHz procesor nVidia Tegra 2. Díky videovýstupu micro HDMI lze model Walkman Z připojit k televizoru a pro bezdrátové připojení k reproduktorům či ke sluchátkům slouží technologie Bluetooth. Hmotnost přehrávače je 156 g a jeho rozměry jsou 71 × 134 × 11 mm.

▸ **CENA:** zatím neuvedena ▸ *www.sony.cz* ▸ **Možnosti přehrávače Sony Walkman Z1000 rozšiřuje operační systém Android.**

Philips PicoPix PPX2055
KAPESNÍ PROJEKTOR

Philips PicoPix PPX2055 je kapesní projektor, jehož předností jsou velmi malé rozměry (72 × 72 × 27 mm) a nízká hmotnost (115 g). Toto zařízení lze jednoduše připojit k notebooku nebo k počítači pomocí kabelu USB, prostřednictvím něhož je zajištěno i napájení projektoru. Philips PicoPix PPX2055 zvládá promítat obraz o úhlopříčce dlouhé až 305 cm. Projekce obsahu z počítače probíhá v rozlišení 854 × 480 bodů, svítivost LED diody je 55 lumenů a kontrastní poměr uvádí výrobce 1 000 : 1. Životnost lampy dosahuje až 30 tisíc hodin. Součástí balení je i praktické pouzdro a adaptér na stativ.

▸ **CENA S DPH:** 6 490 Kč ▸ *www.philips.cz* ▸ **Philips PicoPix PPX2055 je miniaturní projektor s malou hmotností.**

oprava

V PPK 5/2012 jsme v testu monochromatických laserových tiskáren uvedli v tabulce chybný údaj: U tiskárny Brother HL-2250DN jsme jako maximální měsíční zatížení tiskárny uvedli hodnotu 3 000 stran, přičemž správný údaj je 10 000 stran. Čtenářům i zastoupení firmy Brother se omlouváme.

inzerce

Asus O!Play TV Pro
DOMÁCÍ PŘEHRÁVAČ

Zařízení Asus O!Play TV Pro umožňuje přehrávat multimediální obsah v HD kvalitě, připojit se k internetu a díky tuneru DVB-T naladit pozemní televizní vysílání. Pro připojení k televizoru jsou k dispozici videovýstupy HDMI a výstupy pro komponentní a kompozitní video. Do přístroje lze vložit 3,5palcový pevný disk, který poslouží jako úložiště pro nahrávání filmů. Díky podpoře pro více než 50 formátů včetně 3D dokáže tento model přehrávat téměř jakýkoli multimediální obsah. Navíc jej lze pomocí ethernetového kabelu nebo bezdrátově (Wi-Fi) připojit k internetu.

▸ **CENA S DPH:** 4 990 Kč ▸ *www.asus.com* ▸ **Přístroj dokáže přehrávat videa uložená na USB discích nebo paměťových kartách.**

NOVÁ CAPSA.CZ

Společnost Capsa.cz od února vylepšila systém Capsa.cz, určený pro on-line sdílení souborů a pro práci s nimi. Nová funkce zavádí přístup prostřednictvím protokolu FTP, ale zachovává původní vlastnosti, tedy „verzování" souborů a detailní nastavení uživatelských práv. Službu tak lze využít například pro automatické zálohování. Všechna data jsou navíc přístupná odkudkoliv, a to díky standardnímu webovému rozhraní (bez nutnosti instalovat do PC obslužný program). *www.capsa.cz*

Zjištění licenčního čísla Windows nebo Office

Otázka: Potřebuji přeinstalovat operační systém, avšak nálepka s licenčním klíčem je velmi ošoupaná, takže tento kód nejsem schopen přečíst. Lze licenční číslo nějak zjistit ze stávající instalace systému?

Můžete využít nástroj **ProduKey** (*www.nirsoft.net/utils/product_cd_key_viewer.html*). Program stačí spustit, a ten hned vypíše všechny příslušné údaje.

Ochrana proti úderu blesku

Otázka: Ochrání přepěťová ochrana počítač před úderem blesku?

Standardní přepěťové ochrany (prodávané běžně v obchodech a na internetu) jsou určeny na ochranu před výkyvy napětí v elektrické síti. Ty mohou být způsobeny řadou vlivů a jedním z nich je i úder blesku. Ovšem žádná z běžných přepěťových ochran neuchrání elektroniku před úderem blesku do vašeho domu či jeho bezprostřední blízkosti. Tento typ ochrany však může elektroniku ochránit v případech, kdy blesk uhodí někde dál a způsobí tím přepětí v síti.

BĚŽNÁ PŘEPĚŤOVÁ ochrana neuchrání elektroniku před úderem blesku do vašeho domu či jeho bezprostřední blízkosti.

Externí disk vs. flash disk

Otázka: Můžete mi vysvětlit rozdíl mezi externím diskem a flash diskem?

1 Jde o dvě různá paměťová média. Externí pevný disk je technologicky stejný jako pevný disk v počítači. Zjednodušeně řečeno se jenom obalí do nějakého pláště a přizpůsobí se pro externí zapojení. Flash disk je úplně jiný typ zařízení. Pro ukládání dat používá tzv. flash paměť (podobně jako třeba paměťové karty). V jeho útrobách nenajdete žádné pohyblivé části, a tak je flash disk odolnější při přenášení, není tolik energeticky náročný, může být výrazně lehčí a menší, nepotřebuje žádné zvláštní chlazení a jeho provoz je bezhlučný.

2 Flash disky omezuje nižší kapacita (při shodné ceně). Pevné disky klasické konstrukce mohou uchovávat výrazně větší množství dat, než v současnosti umožňují média využívající flash paměť, tedy včetně flash disků. Flash disky se tak hodí třeba pro přenášení dokumentů nebo fotografií mezi počítači. Klasické externí disky však nabízejí dostatek prostoru pro skladování velkého množství dat a jsou vhodné třeba i pro zálohování.

FLASH DISK je odolný, bezhlučný a snadno přenosný.

EXTERNÍ DISKY mají velkou kapacitu.

Alternativa k PowerPointu

Otázka: Existuje nějaká zdarma dostupná alternativa k programu MS PowerPoint (vytváření prezentací)?

Ano, podobný nástroj nese název **Impress** a je součástí zdarma dostupných kancelářských balíků **OpenOffice.org** (*www.openoffice.cz*) a **LibreOffice** (*www.libreoffice.org*).

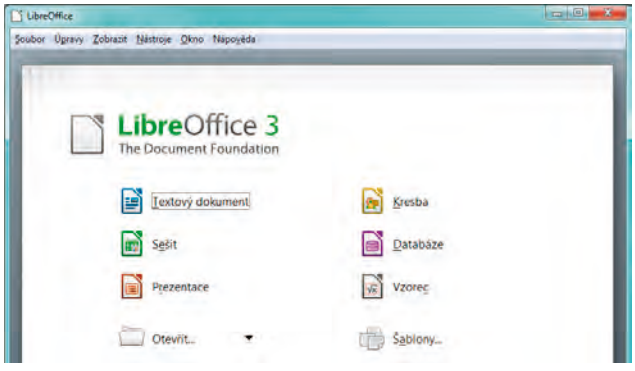

PREZENTAČNÍ NÁSTROJ Impress je součástí bezplatného kancelářského balíku LibreOffice.

UPS a notebook

Otázka: Má smysl pořizovat záložní napájení (UPS) k notebooku?

UPS ochrana je v notebooku už vestavěna (díky akumulátoru). Je-li přerušeno napájení z elektrické sítě, zařízení automaticky přejde na napájení z baterie. UPS zde tedy (na rozdíl od přepěťové ochrany) nemá smysl. Jedině snad, že by se z UPS napájela zařízení, která jsou jinak běžně připojena do sítě. Máme na mysli třeba externí modem, tiskárnu či skener, externí pevný disk nebo samostatný monitor, ale i tak je zde UPS řešením opravdu spíše jen pro náročnější uživatele, vyžadující maximální pohodlí i při výpadku elektřiny.

ZÁLOŽNÍ ZDROJ (UPS) nemá pro uživatele notebooku žádný valný smysl.

Nebezpečný PDFCreator?

Otázka: Bezpečnostní balík Eset Smart Security mi označil vámi doporučovaný nástroj PDFCreator jako virovou infekci.

Sám program PDFCreator je naprosto bezpečný, některým bezpečnostním programům však vadí současná instalace lišty (označované jako PDFForge Toolbar) do internetového prohlížeče. Stačí, když během instalace programu instalaci této lišty zrušíte (v okně **Panel s nástroji pdfforge**).

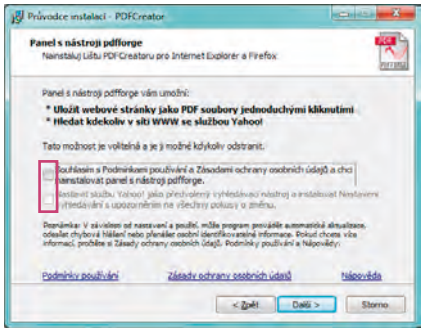

inzerce

České znaky v titulcích

Otázka: Když chci v programu Pinnacle Studio vytvořit titulky, mám problém s českými znaky – nezobrazují se dobře písmena s čárkami a háčky. Co s tím?

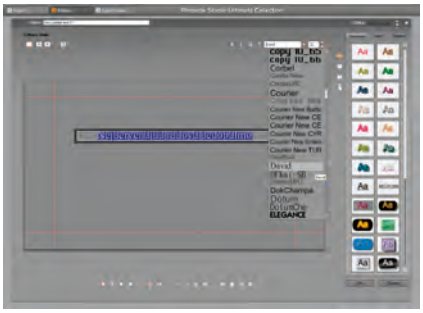

NE VŠECHNY fonty obsahují (všechny) znaky s diakritickými znaménky.

NAPIŠTE NĚJAKOU větu s háčky a čárkami a pak už jen hledejte vhodný font.

1 Je třeba vybrat správný font. V nabídce Pinnacle Studia je spousta fontů, ale češtinu podporují jen některé. Zkuste si tedy při vkládání titulků nahoře napravo vybrat jiný font. Například font **Arial** určitě české znaky podporuje.

2 Pokud chcete zjistit, které další fonty podporují české znaky, zobrazte vkládání titulků, napište nějaký text obsahující znaky s diakritikou, označte jej a posléze měňte jednotlivé fonty. Mimochodem, mohla by se vám hodit věta: *Příšerně žluťoučký kůň úpěl ďábelské ódy.* Obsahuje totiž všechny české znaky s háčky a čárkami. Je vhodné ji napsat dvakrát – nejprve se všemi písmeny malými a pak kompletně velkými písmeny.

Virtuální šifrovaný disk

Otázka: Některé šifrovací nástroje nabízejí možnost vytvořit virtuální šifrovaný disk. Co to je?

1 Jde o velký soubor nebo speciální vyhrazené místo na pevném disku, přičemž jeho obsah je šifrován. V šifrovacím nástroji pak lze tento soubor / tuto oblast tzv. připojit – zadáte heslo a v systému se objeví nový disk, podobně jako například po připojení „flešky". Tento virtuální (fyzicky neexistující, pouze programem vytvořený) disk se pak chová jako kterýkoliv jiný disk. Můžete si prohlížet na něm obsažená data, ukládat na něj nová data apod. Všechna uložená data pak jsou samozřejmě šifrována.

2 Virtuální šifrované disky mají několik výhod. Za největší bych asi považoval jisté uživatelské pohodlí – člověk si nemusí zvykat na nic nového, prostě se jen naučí ukládat citlivá data na příslušný disk. Zároveň se tím eliminuje několikeré zadávání hesla při přístupu k chráněným datům. Existuje též jistá bezpečnostní výhoda. V případě virtuálních šifrovaných disků nemusí být vůbec zjevné, že jsou v počítači nějaké chráněné soubory. Nezvaný host tak vůbec nemusí vědět o tom, že před ním něco tajíte.

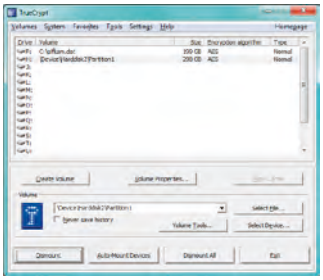

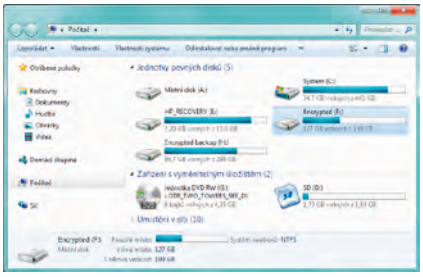

VIRTUÁLNÍ DISK se po připojení zobrazí jako běžná disková jednotka.

Jak dlouho trvá šifrování?

Otázka: Chci zašifrovat 80GB pevný disk, jak dlouho to bude trvat?

Na to nelze dát jednoznačnou odpověď, záleží na mnoha okolnostech. Nejen na zvoleném způsobu šifrování a šifrovacím programu, ale velmi významně též na celkovém výkonu počítače a rychlosti pevného disku. Připravte se však na to, že šifrování

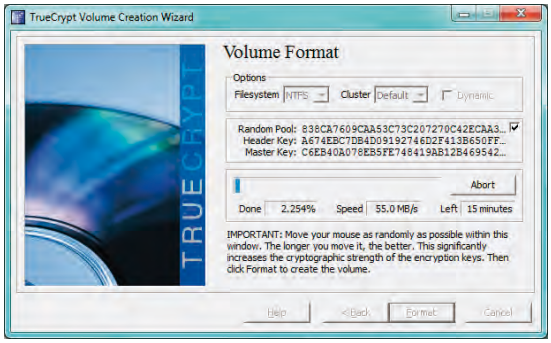

desítek gigabajtů potrvá i v tom nejlepším případě dlouho – minimálně desítky minut, pravděpodobněji však hodinu či dvě, možná i déle. Šifrování celých disků je tedy vhodné provádět v době, kdy na počítači nepotřebujete pracovat.

ŠIFROVÁNÍ DESÍTEK gigabajtů potrvá dlouho.

Inzerce

ŠTÍHLÉ, LEHKÉ, VÝKONNÉ

Ultrabooky jsou štíhlé a lehké přenosné počítače, které splňují i vysoké nároky na výkon. S přehledem zvládají jakoukoli činnost – tedy až na provozování náročných 3D her. V testu jsme se přesvědčili, že nabízejí také velmi dobrou zvukovou kvalitu.

Do testu do redakce dorazila čtveřice elegantně vypadajících modelů: Acer Aspire S3, Asus ZenBook UX31E, Lenovo IdeaPad U300s a Toshiba Portégé Z830. Nejlehčí z nich je Toshiba s hmotností pouhých 1 090 g, nejlevněji pořídíte model Acer (stojí 19 990 Kč), nejdelší provoz na baterii jsme naměřili u přístroje Lenovo (7:26 hod.) a největším výkonem disponuje ultrabook Asus. U něj se nám velmi líbila i zvuková reprodukce a displej s rozlišením 1 600 × 900 bodů. Nejlepší výbavě však také odpovídá jeho cena, která činí 33 900 Kč.

Ultrabook díky jeho tenkému profilu snadno dáte do brašny nebo do batohu a ani hmotnost přístroje rozhodně není překážkou pro to, abyste si jej s sebou brali do práce, do školy či na výlet. Testované přístroje mají hmotnost od 1 090 g (Toshiba) do 1 427 g (Asus). Dá se říct, že se v podstatě jedná o reakci firmy Intel na rostoucí oblibu tabletů, kterým mohou ultrabooky konkurovat z hlediska snadné přenosnosti.

Tyto tenké počítače však disponují podstatně větším výkonem a kromě nejmodernějších 3D her jsou bez problémů připraveny pro všechny běžné počítačové činnosti. Jsou vybaveny výkonným (a přitom energeticky nenáročným) procesorem ULV (Ultra-low-voltage) Intel Sandy Bridge s maximální spotřebou na úrovni 17 wattů. I díky tomu dokážou ultrabooky pracovat dostatečně dlouho při napájení z akumulátoru.

PĚKNÁ VÝBAVA

Testované ultrabooky jsou vybaveny 13,3palcovým (33,8cm) displejem. Displej modelu Toshiba má matný povrch, displej ostatních testovaných modelů je lesklý. Na lesklém displeji se sice zobrazují sytější barvy, ale jsou na něm více patrné světelné odlesky. U přístrojů Acer, Lenovo a Toshiba se obraz zobrazuje v rozlišení 1 366 × 768 bodů, u modelu Asus je obraz k dispozici v rozlišení 1 600 × 900 bodů. Kdo na displej dobře vidí, ten v tomto případě uvítá, že se na displej o stejné velikosti vejde více informací, avšak pro uživatele s horším zrakem budou zobrazené objekty dosti drobné.

Tři testované ultrabooky (Asus, Lenovo a Toshiba) jsou vybaveny rychlým SSD diskem, díky němuž rychle startuje jak operační systém Windows, tak i spouštěné aplikace. Nejlevnější ultrabook Acer Aspire S3 obsahuje 320GB pevný disk s magnetickými plotnami, který je pro urychlení startu přístroje doplněn o 20GB

příslušenství

POUZDRA PRO PŘENOS POČÍTAČE

U ultrabooků hledí výrobci na pěkný vzhled a jejich uživatelé by měli dbát na to, aby takový počítač při přenášení chránili nejen proti oděrkám, ale v zimních měsících i před chladem. Společně s modelem Asus ZenBook se dodává i pěkné pouzdro, k ostatním počítačům lze pouzdo nebo brašnu dokoupit. Na vyzkoušení jsme si zapůjčili přepravní brašnu Ortlieb od firmy Azub Bike (www.azub.cz). Kromě vypolstrovaného prostoru pro vložení počítače je opatřena i praktickou kapsou pro přenášení napájecího adaptéru a je zde prostor i pro myš.

SSD disk, jenž však není uživatelsky přístupný. SSD disky, které neobsahují žádné pohyblivé součásti, jsou ve srovnání s magnetickými pevnými disky odolnější vůči nárazům, nezahřívají se a mají nižší spotřebu energie. Jejich hlavní předností je však rychlé čtení a zápis dat, což se v praxi projevuje rychlejším chodem počítače. SSD disk u modelů Acer a Toshiba má kapacitu 128 GB, u ultrabooku Asus je přítomen SSD disk s kapacitou 256 GB.

Samozřejmostí je webová kamera nebo bezdrátové adaptéry Wi-Fi a Bluetooth, běžná je také čtečka paměťových karet a videovýstup HDMI. Z další výbavy nesmějí chybět porty USB – mnohdy jsou k dispozici i rychlé porty USB 3.0. Vzhledem k omezené tloušťce ultrabooků v nich nenajdete optickou mechaniku – pokud máte o její používání zájem (např. pro vypalování dat), budete muset dokoupit externě připojitelnou vypalovačku.

Ze stejného důvodu mohou ve výbavě chybět i další rozměrově větší konektory (jako např. zdířka RJ-45 pro připojení ethernetového síťového kabelu či výstup D-Sub pro připojení externího monitoru). Připojení takových kabelů je např. u modelu Asus realizováno pomocí adaptérů, ale například štíhlá a lehká Toshiba Z830 je vybavena jak výstupem D-Sub, tak i ethernetovou přípojkou RJ-45.

Pro připojení k internetu je u přenosných počítačů lepší použít bezdrátovou technologii Wi-Fi. Součástí testovaných přístrojů není 3G modem, pomocí kterého byste se mohli k internetu připojovat prostřednictvím sítě mobilních operátorů prakticky odkudkoli. ■ MARTIN SEMRÁD

ULTRABOOKY NABÍZEJÍ videovýstup HDMI a alespoň dva porty USB.

PORT USB 3.0 poznáte na první pohled podle barevného odlišení.

U POČÍTAČE ASUS je tlačítko pro zapnutí a vypnutí neprakticky umístěno v pravém horním rohu klávesnice.

ASUS NABÍZÍ pro připojení ethernetového kabelu a kabelu D-Sub redukci.

info

VÍTĚZ TESTU
Vítězem testu se stal model Lenovo IdeaPad U300s, který má hezký design, kvalitní zpracování a nabízí vysoký výkon a dlouhou dobu provozu při napájení z akumulátoru (7:26 hod.). Ve srovnání s ostatními ultrabooky vychází cenově dobře a má i bohatou výbavu, zahrnující výkonný procesor Intel Core i5, 128GB SSD disk a porty HDMI a USB 3.0. V jeho výbavě by někdo mohl postrádat třeba čtečku paměťových karet, ale tu lze levně dokoupit a k přístroji připojit pomocí rozhraní USB.

	Acer Aspire S3	Asus ZenBook UX31E	Lenovo IdeaPad U300s	Toshiba Portégé Z830-11G
Cena s DPH	19 990 Kč	33 900 Kč	23 999 Kč	28 999 Kč
Poskytl	Acer Czech Republic, s. r. o.	Asus Computer Czech Republic, s. r. o.	Lenovo	Toshiba
WWW adresa	www.acer.cz	www.asus.cz	www.levovo.cz	www.toshiba.cz
TECHNICKÉ PARAMETRY				
Typ procesoru	Intel Core i5-2467M	Intel Core i7-2677M	Intel Core i5-2467M	Intel Core i5-2557M
Frekvence procesoru	1,6 GHz	1,8 GHz	1,6 GHz	1,7 GHz
Velikost operační paměti	4 GB	4 GB	4 GB	6 GB
Velikost displeje	13,3" – lesklý	13,3" – lesklý	13,3" – lesklý	13,3" – matný
Rozlišení displeje	1 366 × 768	1 600 × 900	1 366 × 768	1 366 × 768
Grafický čip	Intel HD Graphics 3000	Intel HD Graphics 3000	Intel HD Graphics 3000	Intel HD Graphics 3000
Úložiště dat / kapacita	HDD 320 GB + SSD 20 GB	SSD 256 GB	SSD 128 GB	SSD 128 GB
Čtečka paměťových karet	SD	SD	ne	SD
DALŠÍ VÝBAVA				
Wi-Fi/Bluetooth	ano/ano	ano/ano	ano/ano	ano/ano
Porty USB 2.0/USB 3.0	2/0	1/1	1/1	2/1
D-Sub/HDMI	ne/ano	ano/ano	ne/ano	ano/ano
WWW kamera	ano	ano	ano	ano
Operační systém	Windows 7 Home Premium	Windows 7 Home Premium	Windows 7 Home Premium	Windows 7 Professional
HMOTNOST A ROZMĚRY				
Hmotnost	1 349 g	1 426 g	1 316 g	1 090 g
Rozměry (š × h × v)	322 × 218 × 17 až 22 mm	326 × 226 × 16 až 23 mm	324 × 216 × 17 až 19 mm	316 × 227 × 16 až 20 mm

hodnocení

★★★½☆

+

nejnižší cena z testovaného pole

−

ve výbavě není SSD disk a port USB 3.0

Acer Aspire S3-951-2464G34iss

NEJLEVNĚJŠÍ ULTRABOOK V TESTU

Z testované čtveřice přenosných počítačů je ultrabook značky Acer nejlevnější – stojí 19 990 Kč. Na první pohled je patrné, že se výrobce při navrhování designu nechal inspirovat velmi štíhlým notebookem Apple MacBook Air. S podobným tvarováním jsme se v tomto testu setkali ještě jednou – u modelu Asus ZenBook. Ve srovnání se svými konkurenty je ultrabook Acer znatelně levnější, ale jako jediný není vybaven rychlým (a dražším) SSD diskem – data se ukládají na klasický pevný disk s magnetickými otočnými plotnami, který má kapacitu 320 GB. Pro zrychlení činnosti je tento disk doplněn o 20GB disk SSD, který funguje jako vyrovnávací paměť, ale není uživatelsky přístupný. Ve výbavě jsme postrádali rychlý port USB 3.0. Kvůli pomalejšímu pevnému disku jsme v testech sice naměřili nižší hodnoty než u ostatních přístrojů, ale i tak tento počítač v běžném nasazení s přehledem obstojí. Při měření výdrže při napájení z akumulátoru jsme naměřili stejný výsledek jako u modelu Toshiba – 6:50 hod.

19 990 Kč

hodnocení

★★★★☆

+

výkon procesoru, velká kapacita SSD disku, výdrž při napájení z akumulátoru, bytelné provedení, vyšší rozlišení displeje, kvalitní zvuk

−

vyšší cena

Asus ZenBook UX31E-RY010X

NEJLEPŠÍ VÝKON

Jak jsme již zmínili u modelu Acer, také ultrabook Asus tvarem připomíná MacBook Air od firmy Apple. V tomto případě jsou však kryt displeje a okolí klávesnice vyrobeny z hliníku a přístroj tak působí velmi hodnotným dojmem. A také hodnotný je: S cenou 33 900 Kč se jedná o nejdražší počítač v testu. V jeho výbavě totiž najdete výkonný procesor Intel Core i7-2677M a také SSD disk s kapacitou 256 GB. Zajímavý je i displej: Má sice stejnou velikost jako u ostatních modelů v testu (13,3 palce), ale zobrazuje obraz ve vyšším rozlišení (1 600 × 900 bodů). Pro zájemce o levnější ultrabook nabízí firma Asus za 26 900 Kč „odlehčený" model s procesorem Intel Core i5-2557M a se 128GB SSD diskem. Testovaný počítač předvedl v testech výborný výkon a zaujal nás i svou výdrží při napájení z akumulátoru (7:10 hod). Ve výbavě figuruje jak videovýstup HDMI, tak i port USB 3.0 a přiloženy jsou i redukce pro připojení externího monitoru pomocí výstupu D-Sub a pro připojení ethernetového kabelu. Pěkné je pouzdro na přenášení ultrabooku a zdařilá je i klávesnice a touchpad. Vypínač počítače se nachází v pravém horním rohu klávesnice, ale k nechtěnému vypnutí přístroje by nemělo dojít, protože jste nejprve dotázáni, zda chcete počítač skutečně vypnout.

33 900 Kč

Lenovo IdeaPad U300s

VYVÁŽENÉ VLASTNOSTI

Ultrabook Lenovo IdeaPad U300s nás na první pohled zaujal elegantním vzhledem a precizním dílenským zpracováním. Víko displeje je štíhlé a přitom pevné, touchpad výborně reaguje na pohyb a na klávesnici se pohodlně píše. Data se ukládají na rychlý SSD disk s kapacitou 128 GB a ve výbavě jsou videovýstup HDMI a port USB 3.0. Na rozdíl od ostatních modelů v testu není tento přístroj osazen čtečkou paměťových karet, ale tu lze zakoupit v externím provedení a k počítači ji připojit prostřednictvím portu USB. Procesor Intel Core i5-2467M s integrovaným grafickým čipem Intel HD Graphics 3000 ve spojení se 4 GB paměti podává velmi dobrý výkon a kladné body přidáváme za dlouhý provoz při napájení z akumulátoru – v tomto testu pracoval IdeaPad nejdéle z testovaných přístrojů (7:26 hod.). Celkově se nám tato sestava za 23 999 Kč velmi líbila, a proto jsme jí udělili ocenění Vítěz testu.

počítač PRO KAŽDÉHO VÍTĚZ TESTU

hodnocení

★★★★½

SSD disk, výdrž při napájení z akumulátoru, kvalitní zpracování

inzerce

hodnocení

★★★★☆

SSD disk, nízká hmotnost, matný displej, kvalitní zvuk, podsvícené klávesy

menší klávesy, při zátěži hlučnější

Toshiba Portégé Z830-11G

NEJLEHČÍ ULTRABOOK

28 999 Kč

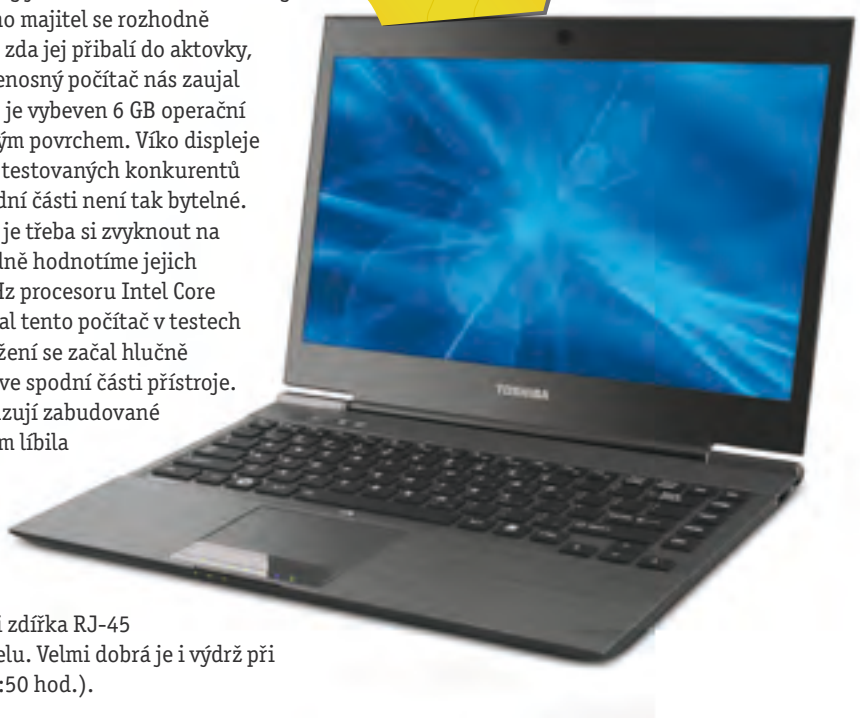

S hmotností pouhých 1 090 g je ultrabook Toshiba Portégé Z830 velmi lehký, takže jeho majitel se rozhodně nebude muset rozhodovat, zda jej přibalí do aktovky, či ne. Tento velmi štíhlý přenosný počítač nás zaujal i tím, že jako jediný v testu je vybeven 6 GB operační paměti a má displej s matným povrchem. Víko displeje však není tak pevné jako u testovaných konkurentů a ani jeho uchycení ke spodní části není tak bytelné. Při práci s tímto počítačem je třeba si zvyknout na menší klávesy, naopak kladně hodnotíme jejich bílé podsvícení. Díky 1,7GHz procesoru Intel Core i5-2557M a 128GB SSD podal tento počítač v testech výborný výkon, ale při zatížení se začal hlučně projevovat malý ventilátor ve spodní části přístroje. Velmi pěkný zvuk však vyluzují zabudované reproduktory a velmi se nám líbila i výbava: Tento ultrabook totiž nabízí 3 porty USB (z nichž jeden je USB 3.0), videovýstupy HDMI a D-Sub, čtečku paměťových karet a je zde i zdířka RJ-45 pro připojení síťového kabelu. Velmi dobrá je i výdrž při napájení z akumulátoru (6:50 hod.).

inzerce

Nokia Lumia 710

CHYTRÝ MOBIL PRO ZAČÁTEČNÍKY

Chytrý telefon střední třídy se zrodil ze spolupráce Nokie s Microsoftem. Pro začínající uživatele smartphonů mohou být mobilní Windows dobrou volbou. A Lumia 710 nabízí velký displej i slušné rozměry.

Telefon Nokia Lumia 710 se zrodil z partnerství společností Nokia a Microsoft. V nabídce přístrojů s operačním systémem Windows Phone jde o jakousi střední cestu společnosti Nokia. Při ceně zhruba 7 500 Kč je telefon relativně dostupný a navíc výbavou příliš nezaostává za dražšími konkurenty.

RYCHLÝ A PĚKNÝ

Pokud jde o rychlost uživatelského rozhraní, v řadě Lumia už Nokia srovnala krok s konkurencí a uživatelské prostředí telefonu je opravdu svižné. Systém Windows Phone 7 je navíc relativně přístupný pro uživatele, který nemá s chytrými telefony tolik zkušeností. K dispozici jsou vlastně jen dvě obrazovky. Odpadá tak někdy trochu zmatené bloudění obrazovkami, se kterými méně pokročilí uživatelé bojují v případě Androidu.

Na úvodní obrazovku lze umístit tzv. dlaždice s nejpoužívanějšími funkcemi. Kromě této obrazovky najdeme v telefonu už jen seznam všech aplikací a programů. Ty jsou, na rozdíl od Symbianu i Androidu, řazeny v jednom sloupci pod sebou důsledně podle abecedy. I když budete mít časem v telefonu aplikací více, budete se v jejich seznamu snadno orientovat. Obecně je telefon s tímto operačním systémem vhodný pro ty uživatele, kteří se nechtějí o nic starat.

HUDBA I FOTKY

Displej tohoto telefonu se Nokii povedl. Jde sice jen o TFT displej, ale dostatečně jasný a kontrastní pro pohodlnou práci. Dotykové ovládání je citelně přesnější než u přístrojů se Symbianem. Dílenské zpracování je podobně jako v případě Lumie 800 na velmi slušné úrovni. Telefon působí kompaktně a použité plasty jsou na dotek velice příjemné.

Velmi jednoduše a snadno funguje synchronizace s počítačem. Fotografie pořízené 5Mpx fotoaparátem lze například automaticky přenést do počítače, kdykoli ho k telefonu připojíte. Stejně snadno lze naopak z počítače do telefonu přenést hudbu; telefon dokáže přehrát všechny běžné hudební formáty a do jeho 8GB vestavěné paměti se vejde několik desítek alb. Zároveň telefon nabídne i Internet Explorer pro práci s webem, propojení s programy Microsoft Office a také přehlednou práci s e-maily. Zdarma je i zde k dispozici navigace Nokia mapy (vestavěný přijímač GPS je u dnešních chytrých mobilů už samozřejmostí).

▸ **PROČ JI KOUPIT: Pokud jste se odhodlali zkusit svůj první smartphone, je Nokia Lumia 710 dobrou volbou. Cenově relativně přístupný přístroj nabízí všechny obvyklé funkce, stejně jako přehledné a rychlé uživatelské prostředí. Velmi náročný uživatelé brzy narazí na omezení systému Windows Phone 7, ale potřebám běžného uživatele tento telefon bohatě dostačuje.** ■ JAN LODL

hodnocení

★★★½☆

+

Nokia mapy a navigace zdarma, 8 GB uživatelské paměti, dílenské zpracování

–

pouze TFT displej, průměrná kvalita fotografií, chybí slot pro paměťovou kartu

info

PARAMETRY

- **CENA S DPH:** cca 7 500 Kč
- **ROZMĚRY A HMOTNOST:** 119 × 62 × 13 mm; 126 g
- **DISPLEJ:** TFT 3,7“, 480 × 800 bodů, 16,2 mil. barev
- **DATOVÉ PŘENOSY:** GPRS, EDGE, 3G, HSDPA, HSUPA, Wi-Fi
- **SLOT PRO PAMĚŤOVÉ KARTY:** není (vestavěná 8GB paměť)
- **MULTIMEDIÁLNÍ PŘEHRÁVAČ:** MP4, WMV, MP3, WAV, WMA, eAAC+
- **BATERIE:** Li-Ion, 1 300 mAh
- **VÝDRŽ (STAND-BY/HOVOR):** 400 h / 7,5 h

KLÍČOVÉ VLASTNOSTI

- velký a jasný displej
- operační systém Windows Phone 7
- práce s internetem, e-maily, texty i tabulkami
- přehrávání hudby i videa
- bezproblémová synchronizace s počítačem

SONY α NEX-5N

DOTYKOVÁ BEZZRCADLOVKA

Bezzrcadlovka Sony NEX-5N je určena především pro zájemce, kteří u fotoaparátů vyhledávají minimum tlačítek.

hodnocení

★★★★☆

+

rychlost, malé rozměry, vyklápěcí displej

–

málo ovládacích prvků, složité a zdlouhavé nasazování blesku

Fotoaparát NEX-5N navazuje na svého předchůdce NEX-5. Pokud vás tedy zaujme, dejte si pozor, abyste nekoupili právě starší model. Ten se liší jen jedním písmenem v názvu a i vzhledově jsou si oba fotoaparáty hodně podobné. Předchůdci bylo vytýkáno především složité a zdlouhavé ovládání kvůli absenci mnoha běžných ovládacích prvků na těle. Model 5N tento nedostatek částečně řeší použitím dotykového displeje, který usnadňuje přístup k řadě ovladačů bez toho, aby musely být na těle. Ale i tak je tento model určen pro uživatele, kteří rádi fotografují bez složitého nastavování. Kdo často mění manuálně expozici, měl by se poohlédnout po jiném modelu.

DOTYKOVÝ DISPLEJ s vysokým rozlišením je možné vyklápět ve svislé ose.

VELKÝ SNÍMAČ

Bezzrcadlovka NEX-5N osloví ty, kteří požadují výstup na úrovni zrcadlovek, ale zároveň chtějí menší rozměry. Na svou třídu kompaktní rozměry jsou ale vykoupeny absencí blesku a hledáčku. Zatímco bez hledáčku se většina lidí dokáže obejít, s bleskem je to horší. I když velký snímač, shodný s tím z amatérských zrcadlovek, dovoluje fotografovat se slušným výsledkem i na vysokou citlivost, občas se bez blesku nelze obejít. Součástí balení je tak přídavný blesk, který je nutné na tělo přišroubovat.

VYNIKAJÍCÍ RYCHLOST

Fotoaparát vyniká rychlostí ostření i fotografování. Uživatele, který tedy nechce promeškat žádný záběr (například rychle se pohybující malé děti), bezzrcadlovka NEX-5N určitě uspokojí. Rychlé záběry si žádají dobré držení, čemuž u tohoto modelu pomáhá velké madlo. Vyznavači videa ocení záznam v plně vysokém rozlišení. Displej s velkým rozlišením je navíc vyklápěcí ve svislé ose. Nechybí celá řada efektů včetně 3D panoramatické fotografie. Kdo má objektivy ze zrcadlovek Minolta nebo Sony, může si pro jejich použití na těle fotoaparátu NEX-5N dokoupit redukci za 4 600 Kč. V příslušenství je také přídavný elektronický hledáček za 7 300 Kč, což je takřka polovina ceny celého těla a objektivu.

▸ **PROČ JI KOUPIT: Bezzrcadlovka Sony NEX-5N je vhodná pro ty, co chtějí menší fotoaparát s výměnnými objektivy a vynikajícím výstupem.**

■ **DAVID DEE NESIBA**

info

PARAMETRY

- **CENA S OBJEKTIVEM:** od 16 500 Kč
- **SNÍMAČ:** CMOS 23,4 × 15,6 mm (APS-C)
- **ROZLIŠENÍ:** 16 Mpx
- **CITLIVOST:** 100 – 25 600 ISO
- **CROP FAKTOR:** 1,5
- **RYCHLOST:** 1/4 000 – 30 s
- **DISPLEJ:** 3" / 921 600 bodů
- **HLEDÁČEK:** není
- **VIDEO:** 1 920 × 1 080 bodů
- **KARTY:** SD/SDHC/SDXC, MS
- **ROZMĚRY:** 111 × 59 × 38 mm
- **HMOTNOST:** 210 g
- **BARVA:** černá, stříbrná

NAMĚŘENÁ RYCHLOST

- **ZAPNUTÍ:** 1,9 s
- **1 SNÍMEK V MAXIMÁLNÍ KVALITĚ:** 0,8 s
- **5 SNÍMKŮ V MAXIMÁLNÍ KVALITĚ:** 4,4 s
- **3 SNÍMKY S BLESKEM:** 2,7 s

příslušenství

SETY TĚL A OBJEKTIVŮ

Základní set s objektivem 18–55 stojí 16 500 Kč. Za 18 900 Kč je možné koupit set těla s objektivem 18–55 a s pevným 16mm širokoúhlým sklem. Za 24 200 Kč je především pro zájemce o velké přiblížení připraven set těla s objektivy 18–55 a 55–210. Mimo sety je v nabídce řada objektivů s bajonetem E.

Nikon Coolpix L120

LEVNÝ ULTRAZOOM

Kdo hledá fotoaparát s velký rozsahem zoomu za nízkou cenu, měl by se blíže podívat na model Nikon Coolpix L120.

Fotoaparát L120 je vhodný pro ty zájemce, kteří dávají přednost o něco menším rozměrům a jimž nevadí to, že nelze fotografovat prostřednictvím hledáčku. I když jde o ultrazoom, nenajdeme u něj elektronický LCD hledáček. Neřadí se tak mezi EVF ultrazoomy, ale naopak mezi nové fotoaparáty s velkým rozsahem a dobrým madlem, které se bez LCD hledáčku dokáží obejít.

STABILNÍ DRŽENÍ

Absenci hledáčku nahrazuje kvalitní displej s velkým rozlišením, který v této cenové relaci nebývá zvykem. Pokud hledáte fotoaparát, který se dobře drží, určitě vás tento model zaujme. Oproti malým kompaktům má velký grip, a tak se stabilně drží i jednou rukou. Dobré držení oceníte především tehdy, když využíváte naplno celý rozsah zoomu, který je od širokoúhlých 25 milimetrů a celkově nabízí přiblížení s hodnotou 21×. Zoom lze ovládat nejen tradičně ukazováčkem nahoře, ale také druhým ovladačem na objektivu. Bohužel digitální zoom nelze vypnout.

DRUHÝ OVLADAČ ZOOMU

Kdo rád natáčí video, toho potěší samostatné tlačítko. Lze tak okamžitě začít nahrávat bez složitějšího přepínání režimů. Optický zoom lze použít i při natáčení videa a jeho chod je krásně plynulý. Při nahrávání tak nebudete mít videozáběry plné záseků. Potěší také stereomikrofon, což v této cenové hladině také nebývá samozřejmostí.

NAPÁJENÍ TUŽKOVÝMI BATERIEMI

Fotoaparát vděčí za velký grip především tužkovým bateriím, jimiž se napájí. Pokud často jezdíte mimo civilizaci, kde není možné pravidelně nabíjet akumulátor, přijde vám tento systém vhod. Tužkové baterie je totiž možné sehnat na každém rohu. Toho, kdo trpí nedostatkem místa na kartách a často musí promazávat fotografie na kartě, jistě potěší 102 MB interní paměti. Co se barevných provedení týče, kromě fádní černé barvy fotoaparátu je v nabídce také vínové provedení přední části těla. Zadní část je vždy černá.

▸ **PROČ JEJ KOUPIT: Ultrazoom Nikon Coolpix L120 je určen zákazníkům, kteří hledají fotoaparát s velkým přiblížením napájený tužkovými bateriemi a zároveň za něj nechtějí utratit závratnou částku. Potěší i dobrá stabilizace, madlo pro lepší držení při fotografování a displej s kvalitním zobrazením. Netradiční je i druhé tlačítko na objektivu, určené pro změnu ohniskové vzdálenosti.**

■ **DAVID DEE NESIBA**

hodnocení

★★★★☆

+

displej, držení, stabilizace, druhé tlačítko pro zoom

–

nelze vypnout digitální zoom

FOTOAPARÁT NIKON Coolpix L120 je osazen displejem s kvalitním zobrazením a rozlišením 920 tisíc bodů, což v této cenové kategorii nebývá zvykem.

info

PARAMETRY

- **CENA:** 4 800 Kč
- **SNÍMAČ:** CCD 1/2,3“
- **ROZLIŠENÍ:** 14,1 Mpx
- **OBJEKTIV:** 21×, 25–525 mm, F3,1–5,8
- **STABILIZACE:** mechanická
- **CITLIVOST:** 80–6400 ISO
- **DISPLEJ:** 3“ / 921 000 bodů
- **VIDEO:** 1 280 × 720 bodů
- **KARTY:** SD/SDHC/SDXC
- **ROZMĚRY:** 110 × 77 × 78 mm
- **HMOTNOST (VČETNĚ KARTY A TUŽKOVÝCH BATERIÍ):** 431 g
- **BAREVNÉ PROVEDENÍ:** černé, vínové

NAMĚŘENÁ RYCHLOST

- **ZAPNUTÍ:** 2,3 s
- **1 SNÍMEK V MAXIMÁLNÍ KVALITĚ:** 3 s
- **5 SNÍMKŮ V MAXIMÁLNÍ KVALITĚ:** 12,9 s
- **3 SNÍMKY S BLESKEM:** 10,5 s
- **PŘEZOOMOVÁNÍ (21×):** 2,1 s

alternativa

FUJIFILM FINEPIX S4000

Neoslní rychlostí, video lze nahrávat pouze v HD rozlišení bez optického zoomu a jen v monozvuku. Na druhou stranu koupí tohoto fotoaparátu získáte objektiv s třicetinásobným optickým přiblížením začínajícím na širokoúhlých 24 milimetrech a velké rozlišení displeje. To vše za 5 100 Kč.

Philips GoGear Muse

SKVĚLÝ ZVUK DO SLUCHÁTEK

Při cestě do práce, do školy, na výlet či na dovolenou můžete v dopravním prostředku poslouchat hudbu či rozhlasové vysílání, sledovat video nebo si prohlížet fotografie. K tomu slouží přenosný přehrávač Philips GoGear Muse.

hodnocení

★★★★☆

+

výborný zvuk do sluchátek, dotykový displej, české menu, kvalitní provedení

–

malá dotyková tlačítka

Tento model na první pohled zaujme velkým barevným dotykovým displejem s 3,2palcovou (8,1cm) úhlopříčkou, na kterém je obraz k dispozici v rozlišení 480 × 320 bodů. Přehrávač působí bytelným dojmem a jsou k němu dodávána sluchátka pecky, kabel USB pro propojení s počítačem a instalační CD. Z něj nainstalujete do počítače program Philips Songbird, který je určen pro kopírování a synchronizaci souborů mezi počítačem a přehrávačem a který slouží i jako program pro přehrávání hudby.

SCHOPNOSTI PŘEHRÁVAČE

Kromě přehrávání zvukových souborů a videa můžete pomocí tohoto přístroje také naladit rozhlasové vysílání v pásmu velmi krátkých vln (FM) a díky zabudovanému mikrofonu využijete přehrávač i jako diktafon pro záznam hlasu. Pro uložení dat je k dispozici dostatečně velká paměť – ta má velikost 16 GB. Navíc ji lze díky paměťové kartě micro SD ještě rozšířit. Slot pro její založení najdete ve spodní části přehrávače.

V pravém boku je umístěn mikrofon, výstup na sluchátka a slot mini USB, prostřednictvím něhož proudí do přehrávače z připojeného počítače nejen data, ale i energie pro dobíjení zabudovaného akumulátoru. V horním okraji přístroje se nachází reproduktor a tři tlačítka – pro uzamčení dotykové plochy a pro nastavení hlasitosti. Nelogické nám přišlo, že pro zesílení hlasitosti se používá levé tlačítko a pro zeslabení tlačítko pravé.

DOTYKOVÉ OVLÁDÁNÍ

Napravo od displeje je cca 2,5 cm široký pruh. Když jej ve spodní části stisknete, vyvoláte hlavní nabídku přístroje: Přepíná se zde mezi hudbou, videem, FM tunerem, texty a obrázky. Všechno ostatní se již ovládá pomocí dotykového displeje. Díky českému prostředí je ovládání snadné, jen bychom uvítali, kdyby dotyková tlačítka byla větší.

Při výběru skladby k poslechu lze procházet složky se soubory, k rychlému vyhledání požadovaného souboru můžete použít i položky Nejvýše hodnocené, Nejčastěji přehrávané, Posledně přehrané či Žánry. Při poslechu hudby jsme velmi vysoko hodnotili špičkový zvuk do sluchátek, na tak malý přehrávač je kvalitní i zabudovaný reproduktor. Dodávaná sluchátka pecky nabízejí dobrý zvuk, ale v praktickém provozu se nám nelíbilo, že kvůli nekluzkému povrchu kabelu se tento kabel často zamotává. I z tohoto důvodu jsme při testu používali sluchátka s velkými náušníky, díky kterým jsme si mohli vychutnat výborný zvuk přehrávače.

▸ **PROČ HO KOUPIT: Přenosný přehrávač Philips GoGear Muse nás zaujal zejména výbornou kvalitou zvuku – doporučujeme proto přikoupit k tomuto přístroji kvalitní sluchátka, abyste měli z poslechu co nejlepší požitek.** ■ MARTIN SEMRÁD

info

PARAMETRY

- **CENA S DPH:** cca 4 690 Kč
- **POSKYTL:** Philips, www.philips.cz
- **VELIKOST PAMĚTI:** 16 GB
- **DISPLEJ:** 3,2palcový (8,1cm), barevný, dotykový, rozlišení 480 × 320 bodů
- **SLOT PRO KARTU:** microSD
- **PODPOROVANÉ ZVUKOVÉ SOUBORY:** MP3, WAV, WMA, FLAC, APE
- **PODPOROVANÉ OBRÁZKOVÉ SOUBORY:** JPG, BMP, GIF
- **PODPOROVANÉ VIDEOSOUBORY:** MPEG-4, AVI, WMV
- **ROZMĚRY:** 113 × 59 × 11 mm
- **HMOTNOST:** 104 g

NAHRÁVÁNÍ DAT DO PŘEHRÁVAČE

Pro kopírování souborů z počítače do přehrávače Philips GoGear Muse slouží program Philips Songbird, který nainstalujete z přiloženého CD.

Mio Spirit 380

LEVNÁ NAVIGACE

Řidičům, kteří necestují do neznámých končin příliš často, se nevyplatí kupovat drahou navigaci. Pro jejich výlety postačí levný model, jako je např. Mio Spirit 380, který stojí 2 190 Kč a přitom nabízí bezplatnou aktualizaci map po dobu dvou let.

To je velmi praktická vlastnost, díky níž máte po dobu dvou let zajištěno, že tato navigace bude při výpočtu nejlepší trasy znát nové silniční úseky či objížďky. Mio Spirit 380 obsahuje mapy Česka, Maďarska, Německa, Polska, Rakouska, Slovenska a Švýcarska. Při plánování trasy si můžete vybrat mezi režimem pro nejrychlejší, pro ekonomickou, pro nejsnadnější a pro nejkratší trasu. Kromě volby pro jízdu autem můžete při pěším procházení cizího města zvolit i režim „chůze“. Díky malým rozměrům totiž není problém mít tento přístroj stále po ruce. Kladně hodnotíme i to, že navigace nabízí v blízkosti místa, kde se nacházíte, vyhledání tankovací stanice, parkoviště, bankomatu, hotelu a stravovacího zařízení.

PŘI ODBOČOVÁNÍ na víceproudých komunikacích se zobrazuje realistický náhled i s informačními tabulemi. Nechybí ani údaj o povolené rychlosti.

VYJÍŽDÍME

Malé rozměry navigace jsou v režimu „chůze“ samozřejmě příjemné, ale při používání v autě bychom uvítali větší displej než 3,5palcový. Nicméně i na zobrazené klávesnici takto malého displeje lze celkem bez přehmatů zadat požadovanou adresu. Zadávání usnadňuje to, že na klávesnici jsou zvýrazněny znaky, které připadají v úvahu.

U navigace se nám líbil malý držák, který na čelním skle drží jako přibitý. Pozitivní je i to, že do tohoto držáku je přiváděno napájení z 12V automobilové zásuvky, takže při osazování navigace v autě nejsou problémy s napájením. Přístroj jsme vyzkoušeli při jízdě do cca 160 km vzdáleného cíle. Výpočet trasy sice trval o trochu déle, ale při jízdě jsme byli s navigačními pokyny spokojeni. Pouze při jízdě po Praze jsme v oblasti Palmovky narazili na nelogický pokyn, který by jízdu zbytečně prodloužil.

ŘAZENÍ V JÍZDNÍCH PRUZÍCH

Při navigování se na displeji může zobrazovat 2D nebo 3D mapa a líbilo se nám, že při odbočování na víceproudých komunikacích se zobrazuje realistický náhled i s informačními tabulemi. Při pravém okraji displeje lze zobrazit praktické údaje, tedy čas příjezdu do cíle, vzdálenost do cíle, odhad zbývajícího cestovního času a aktuální rychlost. Vzhledem k malému displeji jsou však tyto údaje dosti malé. Za cenu 2 190 Kč se však i s přihlédnutím k bezplatné aktualizaci map jedná o velmi lákavou nabídku.

▸ **PROČ JI KOUPIT: Mio Spirit 380 je levná automobilová navigace s bezplatnou dvouletou aktualizací map.**

■ **MARTIN SEMRÁD**

hodnocení

★★★½☆

+

nízká cena, dvouletá aktualizace map v ceně, pevný držák na sklo s napájením, schopnost vyhledání praktických míst v okolí

–

občasné nepřesnosti při navigaci, pomalejší výpočet trasy do vzdáleného cíle

info

PARAMETRY

- **CENA S DPH:** 2 190 Kč
- **POSKYTL:** Mio; www.mio.com/cz
- **DISPLEJ:** 3,5palcový (8,9cm), dotykový, rozlišení 320 × 240 bodů
- **MAPOVÉ PODKLADY:** TeleAtlas, střední Evropa
- **SLOT PRO PAMĚŤOVOU KARTU:** microSD
- **ROZMĚRY:** 95 × 80 × 19 mm
- **HMOTNOST:** 123 g

ZADÁVÁNÍ ADRESY

Při zadávání adresy se musíte smířit s tím, že na klávesnici, zobrazené na 3,5palcovém displeji, se vykreslují menší znaky. Naopak se nám líbilo, že po zadání prvních znaků zobrazuje navigační přístroj na klávesnici jen ty znaky, které připadají v úvahu.

HERNÍ KLÁVESNICE A MYŠI

Ne všechny klávesnice a myši se hodí pro hraní her. Vysvětlíme vám proč, poradíme, na co si dát při výběru pozor, a samozřejmě přineseme tipy na zajímavé produkty.

PROGRAMOVATELNÁ TLAČÍTKA a kvalitně zpracované podsvícení kláves patří k výhodám dobré herní klávesnice.

info

CENY
Uvedené ceny zařízení odpovídají nabídce českých internetových obchodů v době psaní článku. Nejlepší aktuální nabídku doporučujeme nalézt prostřednictvím vyhledávače Heuréka.cz, resp. Zboží.cz. Ceny uvádíme s DPH.

Na trhu se objevují klávesnice a myši prezentované jako herní, u nichž cenu zvyšuje futuristický design. Jenže design kvalitu nedělá.

HRÁČ A KLÁVESNICE

Ze všeho nejdůležitější je, aby se klávesnice vypořádala se současným stisknutím většího počtu kláves a dovedla tak zpracovat povel hráče. Mnohé herní úkony totiž předpokládají nutnost zkombinovat stisknutí většího počtu kláves najednou, s čímž se řada klávesnic nedokáže vypořádat. Dobré herní klávesnice navíc rychlost reakce na stisknutí klávesy zkracují na naprosté minimum (1 až 2 milisekundy).

KLÁVESNICE PRO HRY

Středně náročným hráčům by mohl vyhovovat model **Logitech Gaming Keyboard G110** (od 1 750 Kč). Chlubí se dvanácti programovatelnými klávesami, z nichž každá může mít až tři funkce. Díky přiloženému softwaru lze přídavné klávesy nastavit pro konkrétní hry a přiřadit k nim vhodné povely. Další výhodou je zámek kláves pro vyvolání menu Start nebo pro vyvolání kontextové nabídky. Hráč totiž v zápalu hry může stisknout klávesu omylem a přechodem zpět do běžného prostředí systému je pak minimálně vytržen ze hry a ztratí kontrolu. Některé hry dokonce reagují pádem…

Dalším plusem této klávesnice je podsvícení všech kláves. Většina hráčů má ráda při hraní tmu nebo šero. Klávesy svítí dost na to, aby se na klávesnici bylo možné orientovat, ale aby přitom nebyla narušena atmosféra. Barvu podsvícení si lze navíc zvolit, podsvícení lze též vypnout. Posledním esem v rukávu je vestavěné zvukové zařízení, usnadňující komunikaci mezi hráči při hraní po internetu. Klávesnice se chová jako další zvuková karta, k níž lze připojit libovolná sluchátka s mikrofonem přes tradiční vstupy (jack 3,5 mm). To se hodí například i při volání přes internet.

HRÁČ A MYŠ

Dobrá herní myš dopomůže k lepším výsledkům a zároveň šetří namáhané zápěstí, takže pořízením ergonomické herní myši uděláte něco i pro své zdraví. Kromě ergonomie na vysoké úrovni by myš měla přinášet i vysokou přesnost.

MYŠ PRO HRY

Dobrou volbou pro hráče je myš **Logitech G9x Laser Mouse** (od 1 200 Kč). Je vybavena špičkovým laserovým senzorem s nastavitelným rozlišením snímače. Myš se připojuje kabelem k portu USB. Dodává se s nástavcem, který zvětšuje její velikost a mění způsob jejího uchopení. Lze si vybrat ze dvou různých tvarů

info

KLÁVESNICE PRO NÁROČNÉ

Pro náročné hráče, kteří se do herního boje vrhají opravdu po hlavě, je určena klávesnice **Logitech Gaming Keyboard G510** (od 2 500 Kč). Je to vyspělejší sestřička modelu Logitech Gaming Keyboard G110. Má všechny funkce, ale místo 12 nadstandardních programovatelných kláves jich má rovnou 18, přičemž ke každé lze přiřadit až tři funkce. Druhým zásadním rozdílem je přítomnost informačního LCD displeje. Lze jej využít třeba pro zobrazování nejrůznějších údajů souvisejících se hrou, které by vás na obrazovce rušily. Displej je též možné během hraní použít pro sledování výkonu počítače, ovládání multimediálního přehrávače, notifikaci příchozích e-mailů apod.

KLÁVESNICE PRO NEJNÁROČNĚJŠÍ

Pro nejtvrdší jádro herních fanoušků je tu ještě přídavná klávesnice **Logitech G13 Advanced Gameboard** (od 1 900 Kč), kterou lze používat vedle klávesnice klasické. Přináší dalších 25 programovatelných kláves s volitelným podsvícením, další informační displej a také praktický malý joystick.

inzerce

KE KLASICKÉ klávesnici lze dokoupit též klávesnici doplňkovou, určenou speciálně pro hry.

MOŽNOST UPRAVIT si velikost myši ocení zejména ženy a mládež.

SKUTEČNĚ NÁROČNÍ hráči ocení i speciální podložku pod myš.

myši. Její menší velikost může přijít vhod hlavně hráčkám nebo dětem a dále je možné zvolit si hmotnost myši. Tu lze díky odnímatelnému závaží s hmotností téměř 30 gramů odlehčit nebo naopak zatížit.

Myš má celkem devět tlačítek, dále kolečko se dvěma režimy posunu (klasickým a rychlým) a pro horizontální rolování ji lze vyklápět do stran. O aktuálním nastavení myši informuje sada diod s možností změnit jejich barvu podle přání uživatele. Myš má též vestavěnou paměť, do níž si můžete uložit několik svých oblíbených nastavení, abyste je pak měli snadno k dispozici. ■ **JIŘÍ MACICH ml.**

info

BEZDRÁT? NE, DĚKUJI
Většina hráčů vyžaduje výhradně kabelovou myš. Hlavním problémem jsou opožděné reakce při bezdrátovém přenosu povelu z myši do počítače. Řeč je sice o milisekundách, ale i tak to lze poznat. Dalším protiargumentem je napájení. Hráči prostě nechtějí myslet na dobíjení myši a riskovat, že v nejlepším dojde myši energie. Koneckonců během hraní je myš extrémně zatížená, takže energie spotřebuje opravdu hodně.

POVOLENÝ DOPING PRO MYŠ

Speciální herní podložky jsou navrženy pro nejlepší možný skluz myši a pro využití její vysoké citlivosti. Lepší podložka stojí od 500 Kč do 1 000 Kč, zárukou kvality je značka Razer. Na trhu je ale řada dalších vychytávek, například držák na kabel Razer Armadillo 2 (cca 400 Kč) zvyšuje komfort bezdrátové myši tím, že kabel uchytí a zabrání tak tomu, aby se zamotal. V kurzu jsou též brusle a ližiny, které se lepí na spodní stranu myši a umožňují tak její ještě lepší skluz.

Rozpočet obce

JAK HOSPODAŘÍ RADNICE

TIP Aleše Havlase

Na internetu se objevil velmi zajímavý projekt s výstižným názvem Rozpočet obce. Tyto stránky umožňují procházet rozpočty jednotlivých českých, moravských i slezských obcí. Snadno zjistíte strukturu příjmů i výdajů; vše je přehledně členěno a řazeno, navíc doplněno o názorné grafy. Nečekejte konkrétní účtenky, ale i tak jsou dostupné informace velmi zajímavé a mohou poskytnout občanům vhled do často velmi nepřehledného hospodaření měst a obcí.

▸ *www.rozpocetobce.cz*

TIP Ivana Heislera

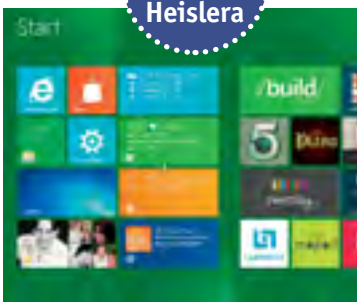

Microsoft Windows 8

VYZKOUŠEJTE SI NOVÁ WINDOWS

Společnost Microsoft 1. března oznámila dostupnost zkušební verze nového operačního systému Windows 8. Verze označená jako „Consumer Preview" umožňuje uživatelům vyzkoušet si rychlé prostředí, vhodné pro různé formy zařízení včetně klasických počítačů, dále inovované ovládání, realizované prostřednictvím dotykového displeje, jednouchou práci s dokumenty a aplikacemi umístěnými ve vzdáleném on-line úložišti, nový prohlížeč internetových stránek Internet Explorer 10 nebo přístup k aplikacím prostřednictvím internetového obchodu Windows Store. V rámci zkušebního testování jsou všechny aplikace ve Windows Store k dispozici zdarma a uživatelé si je mohou včetně nastavení přenést i do jiných počítačů. Zkušební verzi Windows 8 si mohou zájemci stáhnout z adresy *http://preview.windows.com*.

▸ *http://preview.windows.com*

Nikon Coolpix S9300

TENKÝ SUPERZOOM S PODPOROU PRO 3D

TIP Davida Dee Nesiby

Jde o další z kompaktů, do jejichž malého těla se výrobci podařilo vměstnat velké optické přiblížení, které jsme dříve mohli najít jen u EVF ultrazoomů. Model Nikon Coolpix S9300 disponuje osmnáctinásobným zoomem, který začíná na širokoúhlé hodnotě 25 milimetrů a končí na teleobjektivových 450 milimetrech. Fotoaparát má CMOS snímač, GPS modul a třípalcový displej s vysokým rozlišením a umožňuje natáčet video v plně vysokém rozlišení se stereozvukem. Z fotografických funkcí nechybí HDR režim, panoráma 180 a 360 stupňů ani v dnešní době populární záznam v pseudo 3D. Kompakt má malou tloušťku: V nejtlustší části měří 30,4 milimetru a v nejtenčí 23 milimetrů.

▸ **CENA S DPH:** 7 500 Kč ▸ *www.nikon.cz*

TIP Martina Semráda

Philips 273G3DHSB

VELKÝ MONITOR PRO 3D OBRAZ

Kdo používá počítačový monitor i pro sledování videa a pro hraní her, ten určitě uvítá velkou zobrazovací plochu. A toho, kdo má navíc zájem sledovat film v trojrozměrném „balení", osloví monitor s podporou pro 3D technologii. Všechny tyto parametry splňuje 27palcový monitor Philips 273G3DHSB, který je vybaven TN panelem s obnovovací frekvencí 120 Hz. Obraz se zobrazuje v rozlišení 1 920 × 1 080 bodů a podsvícení zajišťují LED diody. Svítivost displeje uvádí výrobce 300 cd/m^2. Pro připojení počítače a videotechniky jsou připraveny dva videovstupy HDMI a jeden analogový vstup D-Sub. Spolu s monitorem se dodávají i 3D brýle se závěrkou. Díky 3D programu, který do počítače nainstalujete z přiloženého CD, můžete svým starým 2D hrám nebo videím přidat třetí rozměr. Při sledování 3D filmu prostřednictvím přehrávače Blu-ray se monitor automaticky přepne do 3D režimu.

▸ **CENA S DPH:** 10 844 Kč ▸ *www.atcomp.cz*

Domácí tiskárna

Při nákupu domácí tiskárny je většinou stanoven nízký cenový limit. I při malém rozpočtu lze vybírat z mnoha produktů – dokonce i s částkou 1 500 Kč se můžete rozhodovat mezi barevnou inkoustovou „multifunkcí“ a černobílou „laserovkou“.

Inkoustová multifunkční tiskárna

MULTIFUNKČNÍ TISKÁRNA HP Photosmart 5515 e-All-in-One má nízkou cenu (1 800 Kč) a bohatou výbavu (Wi-Fi, duplex, čtečku karet, barevný dotykový displej). Rychlost černobílého tisku je dle výrobce až 22 str./min., rychlost tisku barevného až 21 str./min.

Monochromatická laserová tiskárna

ZA CENU kolem 2 000 Kč koupíte např. laserovou tiskárnu Samsung ML-2165W, u které výrobce udává max. rychlost tisku 20 str./min. Zajímavé u tohoto modelu je, že ho lze zapojit do bezdrátové počítačové sítě (Wi-Fi).

BAREVNÝ TISK Inkoustová tiskárna dokáže ve vysoké kvalitě pořizovat barevné výtisky a při tisku na fotografický papír si můžete doma vytisknout fotografie.	**Barva** + / −	POUZE ČERNOBÍLÝ TISK Monochromatická laserová tiskárna netiskne barevně, takže je vhodná zejména pro uživatele, kteří tisknou textové dokumenty či nebarevnou grafiku.
POMALEJŠÍ TISK Levné inkoustové modely netisknou nijak závratnou rychlostí – jsou proto vhodné spíše pro maloobjemový tisk.	**Rychlost** − / +	VYŠŠÍ RYCHLOST TISKU Levné laserové tiskárny nejsou právě velké rychlíky, ale ve srovnání s inkoustovou tiskárnou uspějí.
NEJEN TISKÁRNA Inkoustová multifunkční tiskárna je kromě tiskové části vybavena i skenerem a díky tomu poslouží i jako barevná kopírka a skener.	**Skenování, kopírování** + / −	POUZE TISK Monochromatická laserová tiskárna je připravena pouze na tisk. Skenovací část u ní nenajdete.
KVALITNÍ TISK FOTOGRAFIÍ Inkoustové tiskárny nepořizují tak kvalitní výtisky textu jako tiskárny laserové, zato si poradí s tiskem fotografií.	**Kvalita fotografie** + / − **textu** − / +	KVALITNÍ TISK TEXTU Od laserové tiskárny můžete očekávat přesnější vykreslení znaků na textových výtiscích a lepší je také odolnost výtisků vůči rozmazání.
VYŠŠÍ TISKOVÉ NÁKLADY Barevný tisk je nákladnější než tisk černobílý, ale i při tisku textu mají levné inkoustové tiskárny vyšší tiskové náklady než tiskárny laserové.	**Náklady na tisk** − / +	NIŽŠÍ TISKOVÉ NÁKLADY Levné laserové tiskárny mají sice vyšší tiskové náklady než laserové modely dražší, které jsou určeny pro větší objem tisku, ale ve srovnání s levnými „inkoustovkami“ vyjde tisk textu levněji.
ČTEČKA PAMĚŤOVÝCH KARET Inkoustové modely s cenou do 2 000 Kč mohou být vybaveny barevným displejem, čtečkou paměťových karet, duplexní jednotkou pro oboustranný tisk a také Wi-Fi adaptérem.	**Další výbava** + / −	TISK BEZ DRÁTŮ U levných laserových tiskáren se pro připojení k počítači běžně používá pouze rozhraní USB. Ale některé modely jsou vybaveny i Wi-Fi adaptérem, který umožňuje bezdrátové posílání dat k tisku z více počítačů.

Uložení a přenos dat

Pro archivování a pro přenos dat mezi počítači, jako jsou např. fotografie, video či hudba, potřebujete vhodné zařízení s dostatečnou kapacitou. Trh nabízí bohatý výběr vhodných modelů. Stačí si jen vybrat ten nejvhodnější.

Zařízení	Kapacita
Vypalovací CD médium	700 MB
Vypalovací DVD médium	4,7 GB nebo 8,5 GB
Vypalovací Blu-ray médium	25 GB nebo 50 GB
USB flash disk	2 GB – 256 GB
Paměťové karty SD	2 GB – 128 GB
2,5“ přenosný pevný disk	320 GB – 1 500 GB
3,5“ přenosný pevný disk	500 GB – 3 000 GB

USB flash disky

Nejvhodnějšími zařízeními pro přenos dat jsou USB flash disky. Mají malé rozměry a přitom nabízejí naprosto dostačující kapacitu: V prodeji jsou modely s kapacitou od 2 GB až do 256 GB. Cenově vycházejí USB flash disky s menší kapacitou velmi výhodně – nejlevnější disky s kapacitou 2GB a 4 GB pořídíte za cenu od 120 Kč. Cenově velmi příznivě vycházejí např. 16GB modely s cenou již od 350 Kč nebo flash disky s kapacitou 32 GB (stojí kolem 700 Kč). Modely s kapacitou 64 GB již stojí od 1 600 Kč a za flash disk s kapacitou 256 GB zaplatíte cca 15 000 Kč. Flash disky většinou používají rozhraní USB 2.0, které nabízí maximální přenosovou rychlost 480 Mb/s. Pokud vlastníte počítač, který je vybaven rychlejším rozhraním USB 3.0 s maximální rychlostí přenosu dat 5 Gb/s (to je více než desetinásobek rychlosti jeho předchůdce), určitě se zaměřte na flash disk s tímto rozhraním – data budete s tímto vybavením transportovat rychleji.

Paměťové karty

Díky masivnímu rozmachu digitálních fotoaparátů se jako médium pro přenos dat často používají i paměťové karty. Např. úložná kapacita karet SD se pohybuje od 2 GB do 128 GB (SDXC). Na paměťových kartách se samozřejmě nejčastěji přenášejí fotografie, ale dají se použít i pro přenos běžných dat, hudby nebo videa. Mnohé notebooky jsou čtečkou paměťových karet standardně vybaveny; pokud váš počítač touto čtečkou vybaven není, lze koupit externí čtečku paměťových karet – ta se k počítači připojuje přes rozhraní USB.

Přenosné pevné disky

Pro přenos velkých objemů dat v řádu desítek či stovek gigabajtů jsou ideální přenosné pevné disky. K dispozici jsou 1,8“, 2,5“ a 3,5“ modely. 2,5“ disky nabízejí kapacitu od 320 GB (dají se pořídit za cenu od 1 700 Kč) do 1 500 GB – takovým diskem je např. 1500GB disk Seagate FreeAgent GoFlex, který je vybaven rozhraním USB 3.0 a stojí cca 3 900 Kč. Pokud máte zájem o skutečně velký úložný prostor, jsou k dispozici i 3,5“ přenosné pevné disky s kapacitou od 500 GB do 3 000 GB. Jedná se o standardní pevné disky, které známe ze stolních počítačů a jež jsou zabudovány do přenosného boxu. Pro připojení k počítači používají rozhraní USB 2.0 a USB 3.0, k dispozici jsou i modely s rozhraním eSATA nebo FireWire. Tyto disky se hodí nejen pro přenos skutečně velkého objemu dat, ale i pro archivaci – takový disk může sloužit jako záloha veškerých dat z vašeho počítače.

Optická média (CD, DVD, Blu-ray)

Před nástupem USB flash disků se pro přenos dat mezi počítači používaly vypálené CD nebo DVD. Optické disky se používají i dnes, ale vypalování dat je ve srovnání s kopírováním na USB flash disk zdlouhavé. Tato média jsou spíše vhodná pro archivaci dat – k tomuto účelu byla vyvinuta např. média Verbatim Archival. Příjemná je i nízká cena zapisovatelných optických disků – balení 10 kusů CD vyjde na cca 50 Kč, stejný počet DVD pořídíte za cca 70 Kč. Vypalovací mechaniky založené na technologii Blu-ray nejsou zdaleka tolik rozšířeny jako vypalovačky DVD, ale nabízejí větší kapacitu: jednovrstvý disk Blu-ray (jeden stojí cca 60 Kč) má kapacitu 25 GB a dvouvrstvý disk se pyšní úctyhodnou kapacitou 50 GB.

Nejlepší smartphony

Chytré telefony (smartphony) lze díky zabudovanému adaptéru Wi-Fi připojit k bezdrátové počítačové síti a k internetu. Snadné ovládání zajišťuje dostatečně velký dotykový displej.

na co se zaměřit

- displej musí dobře reagovat na dotyk
- důležitá je dlouhá (alespoň 3hodinová) výdrž akumulátoru při hovoru
- vysoké rozlišení snímače pro pořizování fotografií a videa

Produkt	Cena s DPH	Celkové hodnocení	Ovládání	Internet	Multimédia	Hmotnost (g)	Doba hovoru (hod.)	Operační systém	Rozlišení displeje (body)	Rozlišení fotoaparátu (Mpx)	Velikost paměti (MB)
1. Samsung i9250 Galaxy Nexus	13 200 Kč	**95,7**	**100**	**100**	91	140	5:57	Android 4.0.1	**720 × 1 280**	5,0	13 762
2. Samsung i9100 Galaxy S II	12 000 Kč	95,5	99	97	**98**	**116**	5:57	Android 2.3.3	480 × 800	**8,0**	12 288
3. HTC Sensation XL	11 400 Kč	94,4	98	96	94	163	5:12	Android 2.3.5	480 × 800	**8,0**	12 994
4. HTC Sensation XE	12 000 Kč	93,0	95	95	97	151	4:56	Android 2.3.4	540 × 960	**8,0**	1 126
5. HTC Sensation	9 700 Kč	92,0	91	95	95	149	4:32	Android 2.3.3	540 × 960	**8,0**	1 116
6. Apple iPhone 4S (64 GB)	21 500 Kč	89,5	94	92	83	140	4:50	iOS 5	640 × 960	**8,0**	**58 470**
7. Motorola Atrix	9 800 Kč	88,9	88	91	82	135	6:25	Android 2.2	540 × 960	5,0	10 967
8. HTC Evo 3D	7 000 Kč	88,7	85	96	91	170	4:21	Android 2.3.4	540 × 960	5,0	1 065
9. HTC Titan	11 200 Kč	88,3	89	90	95	162	4:20	Windows Phone 7.5	480 × 800	**8,0**	13 168
10. Nokia Lumia 800	11 000 Kč	87,8	91	92	92	144	4:30	Windows Phone 7.5	480 × 800	**8,0**	13 834
11. Apple iPhone 4 (32 GB)	16 000 Kč	86,6	87	88	76	141	**6:33**	iOS 4.1	640 × 960	5,0	29 491
12. HTC Incredible S	9 000 Kč	86,5	82	92	89	138	4:15	Android 2.2	480 × 800	**8,0**	1 060
13. HTC Desire S	7 700 Kč	86,0	84	90	85	131	4:05	Android 2.3.3	480 × 800	5,1	1 068
14. LG P920 Optimus 3D	10 700 Kč	85,7	76	96	88	170	5:20	Android 2.2	480 × 800	5,0	4 024
15. Nokia 701	7 400 Kč	84,4	80	82	92	132	3:44	Symbian Belle	360 × 640	**8,0**	5 826

V hodnocení je nejvyšší počet bodů 100. Nejlepší hodnoty v dané kategorii jsou zvýrazněny tučně.

Samsung i9250 Galaxy Nexus

hodnocení

★★★★★

+ výborný displej, Android 4.0, rychlý procesor, bohatá výbava

– horší zvuk v režimu handsfree

Tento smartphone pracuje pod novým operačním systémem Android 4.0 „Icecream Sandwich“. Dotykový displej má úhlopříčku dlouhou 4,7 palce (11,9 cm) a nabízí HD rozlišení 720 × 1 280 bodů. Díky technologii Super Amoled je obraz na displeji výborně ostrý a kontrastní. Na dotyk reaguje displej rychle a přesně. Za denního světla zachycuje kamera kvalitní snímky a video zaznamenává v plné HD kvalitě. Při hovoru vydrží telefon v provozu po dobu cca 6 hodin.

HTC Evo 3D

hodnocení

★★★★½

+ dobrá cena, zobrazuje a snímá 3D fotografie a videa

– čitelnost displeje na přímém slunci, větší hmotnost

Model HTC Evo 3D stojí 7 000 Kč a zaujmout může uživatele i tím, že dokáže zobrazovat a vytvářet 3D snímky a videa. Je totiž vybaven dvojicí 5Mpx snímačů. Dotykový displej má úhlopříčku dlouhou 4,3 palce (10,9 cm) a pracuje v rozlišení 540 × 960 bodů. Pro rozšíření 1GB paměti můžete použít paměťovou kartu micro SD. S hmotností 170 g patří telefon Evo 3D v našem přehledu k těžším přístrojům a výdrž akumulátoru při hovoru je průměrná (4:21 hod.).

další tip na nákup

APPLE IPHONE 4S (64 GB)

Smartphone Apple iPhone 4S se od svého předchůdce (iPhone 4) odlišuje jen nepatrně, a to díky malé změně v designu krytu telefonu. Uvnitř se nachází rychlejší dvoujádrový procesor Apple A5 a také vylepšený 8Mpx snímač kamery. Operační paměť má velikost 1 GB a velká je u tohoto modelu paměť typu flash (má velikost 64 GB). Díky asistentu Siri je k dispozici hlasové ovládání telefonu. Díky této nové technologii si můžete vytvořit schůzku, přidat upomínku či např. diktovat SMS. Technologie Siri však podporuje pouze tři světové jazyky: angličtinu, němčinu a francouzštinu. Výměna jednojádrového procesoru za výkonnější procesor dvoujádrový má však za následek zkrácení doby výdrže akumulátoru: Ten při hovoru vystačí na cca 4:50 hod. provozu přístroje. Nevýhodou tohoto chytrého telefonu je také jeho vysoká cena – ta je cca 21 500 Kč.

Stříháme video: Nový projekt

Dříve než začnete pracovat s videoeditačním programem Adobe Premiere Elements, musíte jej spustit a otevřít nový projekt. Teprve pak můžete začít do projektu skládat videa, fotografie a zvuky. ■ DAVID DEE NESIBA

www.adobe.cz

Adobe Premiere Elements

OBTÍŽNOST: snadné

JAZYK: čeština

Videoeditační program Adobe Premiere Elements slouží pro pokročilejší zpracování videoprojektů, které mohou obsahovat mix videí, statických obrázků a zvuků. Výsledek je pak možné exportovat do řady formátů.

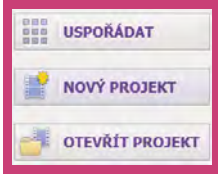

1 PŘÍPRAVA PŘEZENTACE

Program spustíte kliknutím na ikonu na ploše nebo ze startovací nabídky Windows. Po spuštění se objeví okno s třemi možnostmi. Pro otevření nového, prázdného projektu slouží prostřední možnost **Nový projekt**. Zbylým dvěma možnostem se věnujeme v boxech pod tímto a následujícím článkem. Po volbě položky **Nový projekt** se objeví další okno s nastavením projektu.

2 NASTAVENÍ PROJEKTU

V této nabídce zvolíte název projektu, jeho umístění a parametry videa. Doporučujeme uložit projekt k videosouborům, případně na jiné místo mimo dokumenty. Při přeinstalaci počítače se totiž může snadno stát, že při zálohování zapomenete na schovanou složku s projekty a v případě budoucí editace budete muset video zpracovat celé znovu. Pokud vám nevyhovuje nastavení parametrů videa, kliknete na tlačítko **Změnit nastavení** a z velké nabídky si vyberete konkrétní typ formátu videa včetně zvuku.

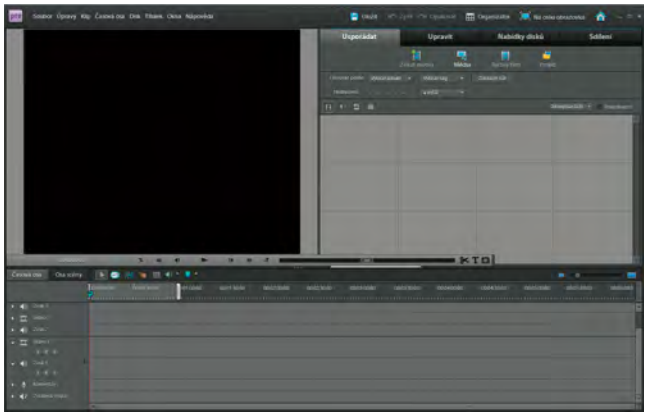

3 ZOBRAZENÍ PLOCHY

Po nastavení správného názvu projektu, vhodného umístění a žádaných parametrů videa kliknete na tlačítko **OK**. Zobrazí se prázdná pracovní plocha, která má v levé horní části prostor pro přehrávané video a vpravo nahoře pole s čtyřmi kartami. První karta označená **Uspořádat** slouží pro náhledy médií (video, fotografie, zvuk), druhá karta **Upravit** slouží například ke vkládání přechodů nebo dalších efektů do videa, třetí karta **Nabídka disků** slouží k vytvoření nabídky menu pro DVD nebo pro disky Blu-ray a poslední karta **Sdílení** slouží k exportu zpracovaného videa. Celou spodní část tvoří časová osa, do které se přetahují média z karty **Uspořádat**. Zobrazení časové osy snadno změníte tak, že kliknete nalevo do zobrazení osy scény.

info

USPOŘÁDÁNÍ MÉDIÍ

Podobně jako program na úpravu fotografií Adobe Photoshop Elements, o kterém jsme psali nedávno, nabízí i program Premiere Elements možnost uspořádat média v organizátoru. Stačí spustit program a zvolit první možnost **Uspořádat**. Organizátor je společný pro oba programy, a tak je z něj snadno možné spustit úpravu fotografií v programu Photoshop nebo úpravu videí v programu Premiere. Videa, která chcete upravovat, označíte jednotlivě klikáním myší a držením klávesy **Ctrl** nebo je prostřednictvím klávesové zkratky **Ctrl+A** označíte všechna naráz. Pak už jen kliknete pravým tlačítkem myši na jeden z vybraných záběrů a z nabídky vyberete možnost **Upravit pomocí aplikace Premiere Elements Editor**.

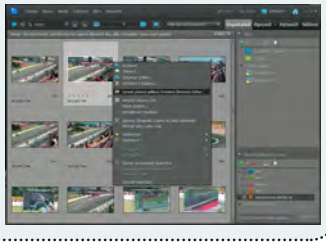

Vložení médií

Po spuštění programu a otevření nového projektu Adobe Premiere Elements je nutné načíst média a ta se následně vloží do projektu. ■ DAVID DEE NESIBA

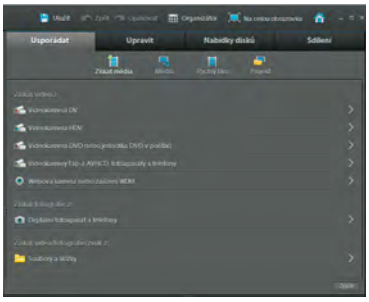

1 ZÍSKÁNÍ MÉDIÍ

Získání médií se provádí za použití karty **Uspořádat** a pomocí volby v horní části **Získat média**. Po kliknutí na ni se objeví nabídka všech způsobů, jak lze média získat. Na prvních místech jsou různé typy kamer, následují fotoaparáty nebo telefony a poslední možností je získání médií ze souborů a složek. U kamer, fotoaparátů a mobilů je nutné, aby dané zařízení bylo připojeno k počítači. Častější volbou je však ta poslední, protože většina uživatelů si data stáhne do počítače dříve, většinou prostřednictvím čtečky karet, a ke zpracování se dostane až později.

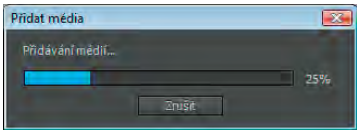

3 PRŮBĚH PŘIDÁVÁNÍ MÉDIÍ

Po kliknutí na položku **Otevřít** se začnou média přidávat (začnou se načítat náhledy do programu). Trvání závisí na počtu zvolených souborů, na velikosti videa i na rychlosti počítače.

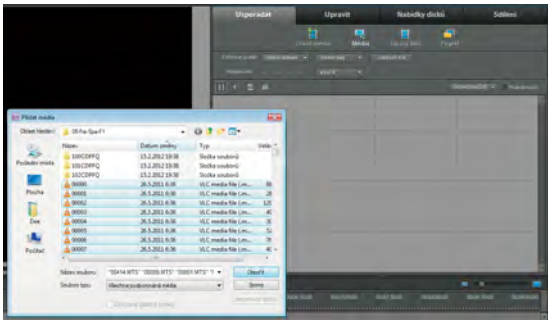

2 VÝBĚR MÉDIÍ

Po kliknutí na možnost **Soubory a složky** se objeví okno s adresářovou strukturou Windows, ve které snadno najdete umístění uložených médií. Je možné vybrat všechna média označením myší, nebo rychleji použitím klávesové zkratky **Ctrl+A**; lze také držet klávesu **Ctrl** a přitom klikat na jednotlivé soubory (tak vyberete jen některé). Máte-li v plánu použít většinu nahraného videa, je lepší načíst vše najednou a selekci provést až při přetahování do časové osy.

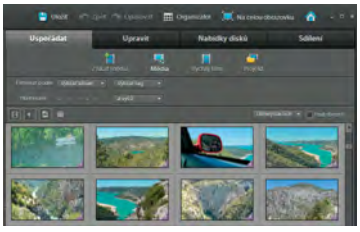

4 NÁHLED MÉDIÍ

Když přidávání médií skončí, ta se včetně náhledových fotografií objeví na kartě **Uspořádat**. Pokud jste načetli více typů médií (zvuk, video, statický obraz), můžete v horní části přepínat zobrazení podle zvoleného typu. Všechny soubory nebo jen vybrané je možné postupně nebo najednou přetáhnout myší do časové osy, případně do osy scény a začít na projektu pracovat.

Adobe Premiere Elements

www.adobe.cz

OBTÍŽNOST: snadné

JAZYK: čeština

Aby bylo možné v programu Adobe Premiere Elements vkládat média do projektu a dále je upravovat, je nutné je nejdříve načíst. K tomu slouží organizátor, o kterém píšeme v boxu na předešlé stránce, nebo je možné média načíst přímo z programu Premiere Elements.

info

OTEVŘENÍ PROJEKTU

Třetí možností v nabídce úvodního okna, které se objeví při spuštění programu, je volba **Otevřít projekt**. Ta slouží pro otevření dříve zpracovaných a uložených projektů, na kterých se v minulosti pracovalo. Po kliknutí se objeví projekty zpracovávané v poslední době. Jestliže v nabídce svůj projekt nevidíte, vyhledáte jej na disku počítače prostřednictvím volby **Otevřít**. Po kliknutí na ni se objeví standardní adresářová struktura Windows a pak se už snadno proklikáte k umístění hledaného projektu. Při otevírání starších projektů může být problém s nelezením jednotlivých médií, protože od doby zpracování se mohlo změnit jejich umístění. Program na chybějící média upozorní a požaduje jejich nalezení (volbou správného místa). Pokud média už nejsou dostupná, objeví se na jejich místě prázdné pole – při editaci je nutné chybějící soubory nahradit jinými nebo je z projektu odstranit.

Export na přenosná zařízení

I když si videa nejčastěji prohlížíme na velkém televizoru, případně na monitoru počítače, někdy chceme mít zpracované video stále u sebe na přenosném zařízení. ■ **DAVID DEE NESIBA**

www.pinnaclesys.cz

Pinnacle Studio

OBTÍŽNOST: snadné

JAZYK: čeština

Zpracování videa pro přenosná zařízení probíhá stejně jako u videa určeného pro televizory nebo počítače. Rozdíl je jen v konečném exportu.

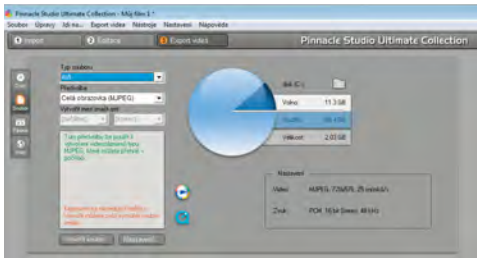

1 EXPORT VIDEA

K exportu pro přenosná zařízení přistoupíte kliknutím na třetí kartu **Export videa**, která je hned vedle karty **Editace**. Objeví se nabídka, zahrnující výběr typu souboru, předvolby, možnost spustit vytváření souboru, podrobnější nastavení a také informace o volném místu na disku a o nastavených hodnotách.

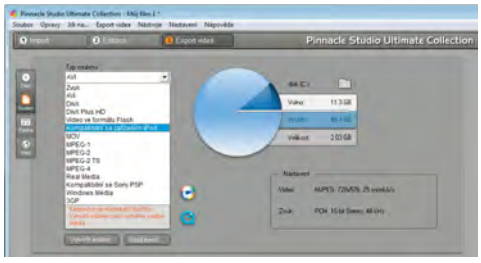

2 VOLBA TYPU SOUBORU

První z nabídek je ta nejdůležitější a týká se volby typu souboru. Výhodu mají majitelé zařízení Apple iPod/iPhone a Sony PSP. Nastavení pro jejich zařízení je jednou z možností nabídky. Řada přenosných zařízení podporuje formát 3GP, ostatní musí zvolit ruční nastavení podle parametrů svého zařízení.

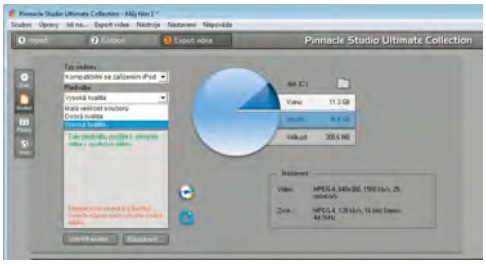

3 VOLBA KVALITY OBRAZU

Volba kvality obrazu se nachází pod nabídkou **Předvolby**. Rozsah nabídky se liší podle typu zvoleného zařízení nebo podle typu formátu. V případě iPodu/iPhonu jsou na výběr tři možnosti: První dvě mají nižší rozlišení a hodí se pro starší modely, novější modely s retina displejem už zobrazí nejlepší kvalitu. Spuštění exportu provedete kliknutím na tlačítko **Vytvořit soubor**. Otevře se okno pro zadání názvu videa a místa, kam se má video uložit.

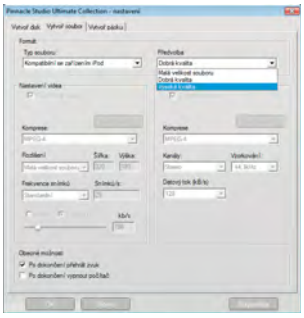

4 PODROBNÉ NASTAVENÍ

V případě iPodu/iPhonu a PSP nelze změnit takřka nic. Výhodou je, že zařízení výsledný soubor přehraje – nehrozí tak, že nastavíte nevhodné parametry. U formátu 3GP a dalších zahrnuje nabídka **Předvolby** možnost **Vlastní**, která umožňuje změnit spoustu parametrů.

info

ZPRACOVÁNÍ VIDEA PRO NÁSLEDNÝ EXPORT NA PŘENOSNÁ ZAŘÍZENÍ

Zpracování videa, případně prezentace fotografií, které pak chcete prohlížet na přenosném zařízení, probíhá stejně jako u běžného videa, určeného pro televizory nebo počítače. Stačí přetáhnout média do klipů nebo do časové osy, přidat titulky a přechody, případně doplnit komentář nebo podkresovou hudbu. Oproti filmům zpracovávaným pro optická média není u videa pro přenosná zařízení potřeba vytvářet menu.

Export videa na internet

Nejrychlejší způsob, jak video ukázat přátelům, je exportovat jej na internet. V Pinnacle Studiu k tomu slouží samostatná záložka, jejíž pomocí nahraje video na internet každý. ■ DAVID DEE NESIBA

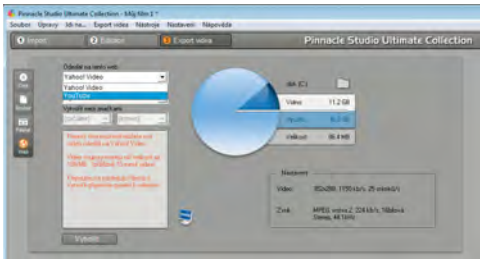

1 VÝBĚR SLUŽBY

Pro zpracování videa a jeho export na internet slouží samostatná záložka – záložka Web. Pod ní se skrývá možnost nahrání na dvě služby: na Yahoo! Video a na YouTube. My jsme zvolili rozšířenější YouTube.

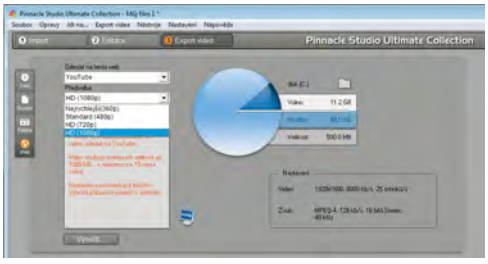

2 VÝBĚR KVALITY

Po výběru serveru se vybírá rozlišení, které bude exportované video mít. U Yahoo je na výběr jen dvojí kvalita. V případě YouTube je nabídka větší a je možné zvolit i plně vysoké rozlišení. To má samozřejmě význam, jen pokud má takové rozlišení i zdrojové video.

3 INFORMACE O VIDEU

Po výběru parametrů videa stačí kliknout na tlačítko **Vytvořit**, a otevře se okno pro zadání informací o videu. Zde zvolíte titulek, popis, značky a kategorie a například i to, že video má být jen soukromé. Po vyplnění kliknete na tlačítko **Pokračovat**.

4 PŘIHLÁŠENÍ KE SLUŽBĚ

Poslední okno před zahájením zpracování a exportu slouží pro přihlášení ke službě. Pokud nejste na YouTube zaregistrováni, a nemáte tedy vlastní „ID“, zaregistrujete se kliknutím na příslušný odkaz v okně. Výhodu mají majitelé e-mailové adresy od Googlu; stačí, když zadají jen přezdívku. Po kliknutí na tlačítko **Přihlásit se** se video začne zpracovávat.

Pinnacle Studio

OBTÍŽNOST: snadné

JAZYK: čeština

www.pinnaclesys.cz

Zpracování videa za účelem jeho umístění na internet se týká jen kratších filmů, protože internetové služby pro sdílení videí mají limit pro délku videa; u YouTube je to například 10 minut. Záběry z delší dovolené by tedy bylo nutné rozdělit na více částí.

info

PRŮBĚH ZPRACOVÁNÍ A EXPORTU

Průběh zpracování a exportu trvá v závislosti na délce videa, zvolené kvalitě, rychlosti počítače a rychlosti připojení. A protože se video nahrává na server, je důležitá rychlost odesílání, kterou má řada uživatelů mnohem nižší než tu pro stahování. Průběh zpracování i následného nahrávání se zobrazuje jak číselně, tak graficky. Když nahrávání na internet skončí, je nutné chvíli počkat, než bude video zpracováno, a pak je možné kliknutím na ikonu „www“ spustit jeho přehrávání.

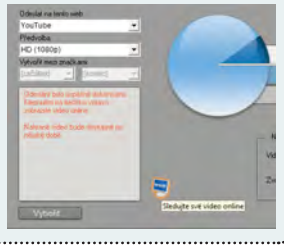

Film z fotografií

Zejména v době digitálních fotoaparátů se nám v počítači kupí množství fotografií. Program PhotoFilmStrip umožňuje převést fotografie na film a zajímavě je tak prezentovat. ■ MICHAELA KADLECOVÁ

www.photofilmstrip.org

PhotoFilm-Strip

OBTÍŽNOST: střední

JAZYK: čeština

PPK CD: 7/2012

Bezplatný program PhotoFilmStrip vytvoří z obrázkových souborů videosoubor ve formátu AVI.

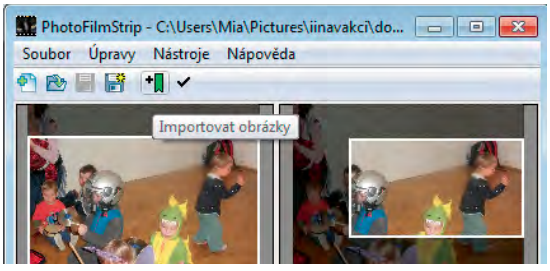

1 VYBERTE OBRÁZKY

Nejprve je třeba vybrat obrázky, které chcete do filmu zařadit. Klikněte na tlačítko **Importovat obrázky** v hlavní liště programu a v dalším okně zvolte obrázky, které chcete přidat. Chcete-li přidat více obrázků naráz, použijte klávesu **Ctrl** a levé tlačítko myši. Fotografie se zobrazí v horním poli. Na každém snímku je obdélník označující výřez, který bude ve filmu zobrazen. Výřez můžete upravit přesunutím tohoto obdélníku.

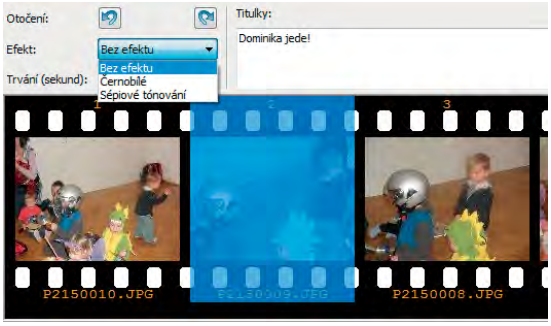

2 EFEKTY A DALŠÍ NASTAVENÍ

Jednotlivé obrázky můžete otočit pomocí šipek u položky **Otočení**. Pomocí nabídky **Efekt** můžete snímky převést do odstínů šedé nebo sépiové barvy. Dále určete, jak dlouho bude obrázek ve videu zobrazen. Do pole **Titulky** můžete vepsat titulky k jednotlivým obrázkům. Nakonec klikněte na tlačítko **Renderovat video** se symbolem zatržítka.

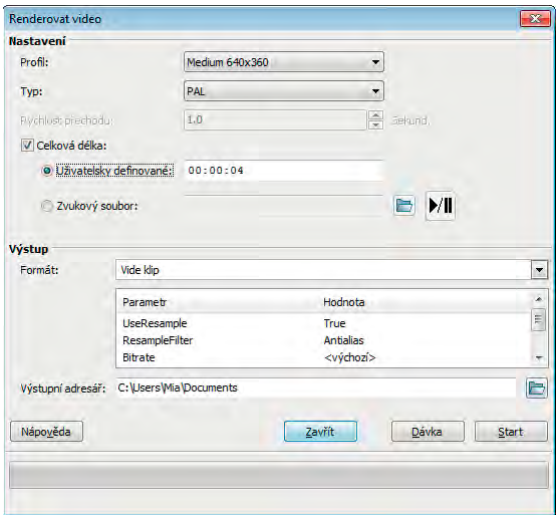

3 KVALITA VÝSLEDNÉHO VIDEA

Otevře se okno, ve kterém lze výsledné video nastavit. V rozbalovacím seznamu **Profil** určete výsledný formát videa. Nabízeny jsou například formáty pro vypálení na DVD, videoformát HD a běžný formát Medium 640 × 360 bodů. Zaškrtnete-li položku **Celková délka**, můžete nastavit celkovou délku filmu. Můžete také zvolit, že film bude stejně dlouhý jako písnička, kterou si vyberete jako doprovod. Klikněte na položku **Zvukový soubor** a poté na tlačítko se symbolem složky. Vyberte požadovaný zvukový soubor. V okně s nastavením můžete tento soubor pro kontrolu přehrát. Ve spodní části okna **Výstup** zvolte, zda je výstupním formátem video, nebo samostatné obrázky, a v položce **Výstupní adresář** určete složku pro uložení. Nakonec klikněte na tlačítko **Start**, a video se začne zpracovávat.

info

JAK ULOŽIT PROJEKT

Pokud nejste s vytvářením videa hotovi, ale práci na něm musíte přerušit, můžete si práci uložit jako takzvaný projekt. Z hlavní nabídky **Soubor** vyberte položku **Uložit projekt** a zvolte místo uložení a název projektu. Projekt se uloží ve formátu PFS, což je vlastní formát programu PhotoFilmStrip. Pomocí nabídky **Otevřít** můžete tento projekt příště otevřít a dál s ním pracovat. Další nabídka zahrnuje možnost projekt importovat, nebo naopak exportovat.

KTERÉ FORMÁTY PROGRAM NABÍZÍ

Program umožňuje vytvořit video v několika různých formátech. Jednak můžete vytvořit film, který lze vypálit na klasický DVD nosič, jednak můžete zvolit formát Video CD (to je standardní digitální formát k ukládání videozáznamu na CD) nebo formát Super Video CD (SVCD). Nabízeny jsou také formáty videa s kompresí MPEG-4, a to ve trojí kvalitě: od formátu Medium až po full HD (1 920 × 1 080 bodů). Popisky, které zapíšete k jednotlivým snímkům, se vloží do videa jako filmové titulky.

PowerPoint a klávesové zkratky

Při diskusi na závěr prezentace je často třeba vrátit se k některým snímkům. Kvalitě přednášky také prospěje, když do prezentace nakreslíte nebo v ní zvýrazníte důležité pojmy. To vše umožňují klávesové zkratky. ■ MIROSLAV ZIEGLER

1 PŘÍPRAVA PREZENTACE

Při změně formátu grafických objektů si lze urychlit práci kopírováním atributů grafických objektů prostřednictvím schránky. Označte vzorový grafický objekt a zkopírujte jeho vlastnosti. Poté označte grafický objekt, který chcete upravit, a ze schránky do něho vložte atributy.

ZKRATKA	VÝZNAM
F6	Přechod mezi podokny a pásem karet ve směru hodinových ručiček
Ctrl+Shift+Tab	Při normálním zobrazení přepínání záložek **Snímky** a **Osnova** v podokně na levé straně okna PowerPointu
Shift+F9	Zobrazení/skrytí mřížky
Alt+F9	Zobrazení/skrytí vodítek
Ctrl+Shift+C	Kopírování atributů obrazce
Ctrl+Shift+V	Vložení atributů obrazce

2 PROMÍTÁNÍ PREZENTACE

Při promítání prezentace vám pro přechod na další snímek obvykle stačí klávesa **Enter** nebo mezerník.Potřebujete-li rychle zobrazit konkrétní snímek, použijte okno **Všechny snímky**. Pozor: Následující klávesové zkratky platí pouze při promítání prezentace.

ZKRATKA	VÝZNAM
F5	Spuštění prezentace od prvního snímku
Shift+F5	Spuštění prezentace od aktuálního snímku
Enter, mezerník, šipka dolů, šipka doprava	Každá z uvedených kláves zobrazí při promítání prezentace další snímek.
Backspace, šipka dolů, šipka doleva	Každá z uvedených kláves zobrazí při promítání prezentace předchozí snímek.
B	Zobrazí černý snímek, další stisk stejné klávesy černý snímek skryje.
W	Zobrazí bílý snímek, další stisk stejné klávesy bílý snímek skryje.
Ctrl+S	Zobrazí okno **Všechny snímky** se seznamem snímků prezentace.
Číslo+Enter	Číslo je číslo snímku, na který chcete přejít. Při použití české klávesnice je třeba číslo zapsat pomocí klávesy **Shift**.
Ctrl+T	Zobrazí hlavní panel Windows.
Alt+šipka nahoru	Zesílit zvuk
Alt+šipka dolů	Ztlumit zvuk
Alt+U	Vypnout zvuk

3 POZNÁMKY V PRŮBĚHU PROMÍTÁNÍ PREZENTACE

Při promítání můžete do prezentace zapisovat poznámky, vyznačovat důležité položky nebo do prezentace kreslit. Popsané operace můžete provádět třeba pomocí myši, ale vhodnější je tablet (elektronická destička s perem) nebo počítač s dotykovým displejem. Pozor: Následující klávesové zkratky platí pouze při promítání prezentace.

ZKRATKA	VÝZNAM
Shift+F10	Zobrazení místní nabídky
A, =	Skryje nebo zobrazí ukazatel při promítání prezentace
Ctrl+H	Skrytí ukazatele spolu s navigačními tlačítky
Ctrl+P	Změna ukazatele myši na pero
Ctrl+A	Změna ukazatele myši na šipku
Ctrl+E	Změna ukazatele myši na gumu
E	Smazání poznámek na obrazovce
Tabulátor	Přechod na další hypertextový odkaz na snímku
Shift+Tab	Přechod na předchozí hypertextový odkaz na snímku

PowerPoint 2010

OBTÍŽNOST: snadné

JAZYK: čeština

Použití klávesových zkratek v programu PowerPoint má své opodstatnění zejména při promítání prezentace. Můžete např. rychle vyvolat okno pro přechod na libovolný snímek, zobrazit prázdný snímek nebo zobrazit hlavní panel bez toho, že ukončíte režim promítání.

www.microsoft.cz

info

VODÍTKA

Po zobrazení vodítek se na snímku zobrazí kříž (jedna vodorovná a jedna svislá čára). Čáry můžete podle potřeby posouvat tahem myší. Pokud při tahu myší podržíte stisknutou klávesu **Ctrl**, vodicí čára se zkopíruje.

Při pohybu vodítkem se na místě ukazatele myši zobrazuje údaj o tom, v jaké vzdálenosti od středu se vodicí čára nachází. Podržíte-li při přetahování vodítka pravé tlačítko myši, vodítko se zkopíruje.

PRÁCE S POZNÁMKAMI PŘI PREZENTACI

Při promítání prezentace do ní můžete kreslit nebo v ní zvýrazňovat konkrétní texty. PowerPoint nabízí možnost měnit při promítání vlastnosti ukazatele myši. Pomocí klávesových zkratek lze ukazatel přepínat mezi perem, šipkou a gumou.

Místní nabídka (nebo tlačítko v levém dolním rohu obrazovky) nabízí ještě možnost zvýrazňovače. Poznámky zanesené do prezentace můžete při jejím ukončení uložit.

Příjemná práce s poštou

Ke své poštovní schránce můžete z počítače přistupovat buď pomocí prohlížeče WWW stránek, nebo pomocí programů určených pro práci s e-maily. Thunderbird je bezplatný program pro správu elektronické pošty. ■ MIROSLAV ZIEGLER

www.mozilla.cz

Thunderbird

OBTÍŽNOST: snadné

JAZYK: čeština

PPK CD: 7/2012

Thunderbird je program, který slouží pro práci s elektronickou poštou. Než jej začnete používat, musíte jej připojit ke své schránce, popř. přizpůsobit svým potřebám – ukážeme vám, jak na to.

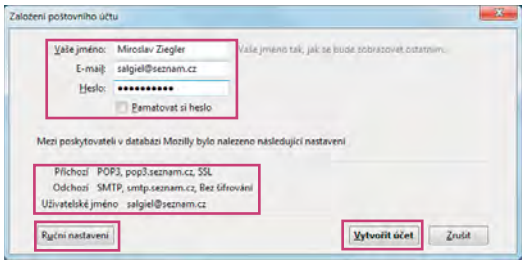

1 PRVNÍ SPUŠTĚNÍ

Při prvním spouštění se zobrazí okno **Založení poštovního účtu**. Vyplňte nabízená editační pole, do pole **E-mail** zapište adresu své poštovní schránky a do pole **Heslo** zadejte heslo pro přístup do schránky a klikněte na tlačítko **Pokračovat**. Thunderbird se pokusí doplnit údaje potřebné k přihlášení a nabídne je k použití.

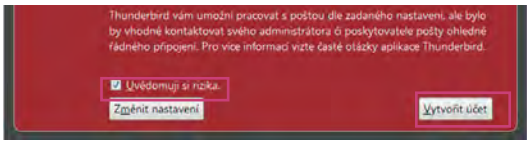

2 PŘIPOJTE THUNDERBIRD KE SVÉ SCHRÁNCE

Chcete-li nabídnuté údaje použít, klikněte na tlačítko **Vytvořit účet** (doporučujeme). Nenabídl-li Thunderbird žádná data nebo chcete-li nabízená data opravit, klikněte na tlačítko **Ruční nastavení**. Zobrazí-li se okno s upozorněním na nepoužívání šifrovacího režimu, zaškrtněte položku **Uvědomuji si rizika** a klikněte na tlačítko **Vytvořit účet**. Thunderbird nabídne okno **Nastavení systému**; chcete-li, aby kontroloval došlou poštu po každém spuštění, ponechte zaškrtnutou položku **Vždy kontrolovat při startu aplikace Thunderbird** a klikněte na tlačítko **OK**.

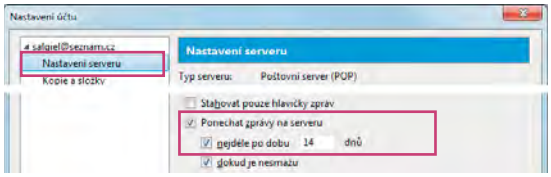

3 NASTAVTE SI THUNDERBIRD

Pokud jste v okně **Nastavení systému** ponechali položku **Vždy kontrolovat při startu aplikace Thunderbird** označenou, začne Thunderbird stahovat obsah vaší e-mailové schránky do počítače. V okně Thunderbirdu vyberte z nabídky **Nástroje** příkaz **Nastavení účtu** a v levé části okna **Nastavení účtu** klikněte na položku **Nastavení serveru**. Pozor: Thunderbird je standardně nastaven tak, že zprávy ponechává ve vaší schránce pouze 14 dnů. Chcete-li zprávy zachovat déle, vyhledejte položku **Ponechat zprávy na serveru** a zrušte zaškrtnutí položky **nejdéle po dobu**.

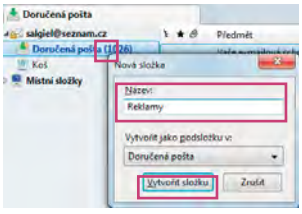

4 ROZTŘIĎTE SI POŠTU

Thunderbird ukládá došlou poštu do složky **Doručená pošta**. Pro větší přehlednost je výhodné vytvořit ve složce **Doručená pošta** další složky a do nich došlou poštu třídit. Pro vytvoření nové složky klikněte na položku **Doručená pošta** pravým tlačítkem myši a z místní nabídky vyberte příkaz **Nová složka**. Do pole **Název** zapište název složky a klikněte na tlačítko **Vytvořit složku**. Před položkou **Doručená pošta** se zobrazí malý trojúhelník a po kliknutí na něj se zobrazí název nové složky.

info

INSTALACE

Spusťte instalační program. V prvním okně průvodce instalací klikněte na tlačítko **Další**, ve druhém okně ponechte možnost **Standardní**. Chcete-li, aby Windows používala Thunderbird jako výchozí program pro práci s poštou, ponechte zaškrtnutou položku **Použít aplikaci Thunderbird jako výchozího poštovního klienta**; v opačném případě zaškrtnutí zrušte. Klikněte na položku **Další** a v následujícím okně klikněte na tlačítko **Instalovat**. Průběh instalace se zobrazí v okně instalačního průvodce a po dokončení instalace se zobrazí informace o jejím ukončení. Nakonec klikněte na tlačítko **Dokončit**.

MÁ SI THUNDERBIRD PAMATOVAT HESLO?

Thunderbird nabízí, že vaše heslo pro přístup do poštovní schránky si bude pamatovat. Kladem je to, že heslo nebudete muset při přístupu do schránky zadávat, záporem je však to, že se do vaší schránky podívá každý, kdo Thunderbird spustí. Problémy nastanou i tehdy, když své heslo zapomenete a budete se chtít do poštovní schránky podívat z jiného počítače.

Záhlaví a zápatí tabulky

Při tisku tabulky lze do horní nebo dolní části stránky doplnit text nebo obrázek. Můžete tak jednoduše vytvořit dojem, že tabulka je vytištěna na firemním hlavičkovém papíru. ■ MIROSLAV ZIEGLER

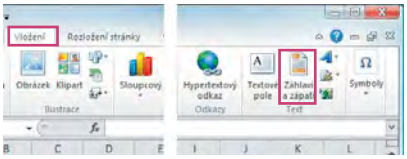

1 KDE SE PRACUJE SE ZÁHLAVÍM A ZÁPATÍM

Klikněte na záložku **Vložení** a vyhledejte panel **Text**. Na této kartě klikněte na nástroj **Záhlaví a zápatí**. Tím přejdete do takového zobrazení tabulky, ve kterém můžete se záhlavím a se zápatím pracovat. Excel nabídne pole pro editaci záhlaví. Zobrazte (například posunutím svislého posuvníku) pole pro editaci zápatí, a Excel nabídne novou záložku **Nástroje záhlaví a zápatí / Návrh**.

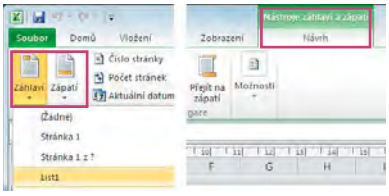

2 VLOŽTE PŘEDPŘIPRAVENÉ ZÁHLAVÍ/ZÁPATÍ

Ujistěte se, že pracujete na kartě **Nástroje záhlaví a zápatí / Návrh**. Vyhledejte panel **Záhlaví a zápatí**, podle potřeby klikněte buď na nástroj **Záhlaví**, nebo na nástroj **Zápatí** a z nabídky vybraného nástroje vyberte to záhlaví/zápatí, které chcete do sešitu vložit.

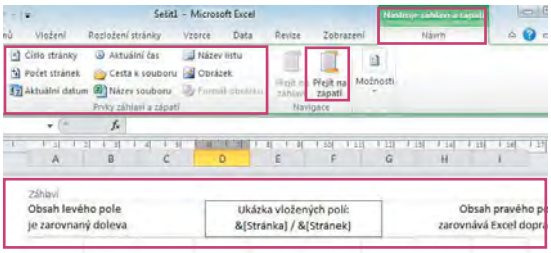

3 VYTVOŘTE VLASTNÍ ZÁHLAVÍ/ZÁPATÍ

Při zobrazení s názvem **Rozložení stránky** (jak do něj přejdete, je uvedeno v bodě 1) se v horní i dolní části stránky nabízí trojice editačních polí. Do těchto polí vložte text nebo pole, které mají být v záhlaví/zápatí zobrazeny. Chcete-li text formátovat, přejděte na záložku **Domů**, která obsahuje potřebné nástroje. Chcete-li mít obsah záhlaví/zápatí vždy aktuální, použijte pole. Nástroje pro vkládání polí obsahuje panel **Prvky záhlaví a zápatí**.

4 VLOŽTE OBRÁZEK DO ZÁHLAVÍ/ZÁPATÍ

Klikněte na místo, kam chcete obrázek vložit. Na panelu **Prvky záhlaví a zápatí** klikněte na ikonu **Obrázek** a v okně **Vložit obrázek** vyhledejte soubor s tím obrázkem, který chcete do záhlaví/zápatí vložit. Je-li potřeba upravit velikost obrázku, klikněte na ikonu **Formát obrázku** a zde upravte jeho velikost, případně jej ořízněte. Dodatečné úpravy můžete provádět poté, co kliknete do pole s vloženým polem **&[Obrázek]**. Smazáním tohoto pole obrázek odstraníte.

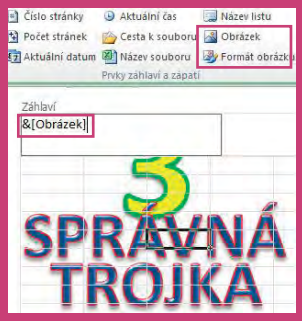

MS Excel 2010

OBTÍŽNOST: snadné

JAZYK: čeština

Záhlaví/zápatí je text (případně obrázek), který se tiskne na horním nebo dolním okraji každé vytištěné stránky. Způsob vytváření záhlaví i zápatí je shodný, odlišuje se pouze tím, že pole pro editaci záhlaví jsou v horní části stránky a pole pro editaci zápatí jsou v dolní části stránky.

www.microsoft.cz

info

DALŠÍ MOŽNOSTI

V případě, že jste byli zvyklí pracovat s Excelem 2003, možná využijete možnost zobrazit okno **Vzhled stránky** (v něm na kartě **Záhlaví a zápatí** lze tyto části stránky také vytvářet a editovat). Chcete-li tuto možnost využít, klikněte na záložku **Rozložení stránky**, vyhledejte panel **Vzhled stránky** a klikněte na ikonu (malý čtvereček) v jeho pravém dolním rohu. Tím zobrazíte okno **Vzhled stránky**.Toto okno nabízí v horní části řadu záložek. Pro práci se záhlavím/zápatím vyberte záložku **Záhlaví a zápatí**. Rozbalovací seznamy **Záhlaví** a **Zápatí** nabízejí předpřipravené možnosti. Pro vytvoření vlastního záhlaví klikněte na tlačítko **Vlastní záhlaví**.

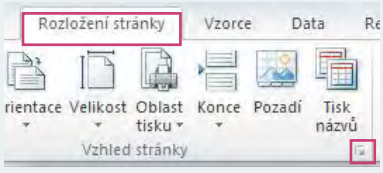

VLC Media Player

VLC Media Player je bezplatný přehrávač videa. Mezi jeho výhody patří české rozhraní a jednoduchá obsluha. Ukážeme vám, jak zobrazit titulky z externího souboru, a také to, jak převést film z DVD do samostatného souboru. ■ MIROSLAV ZIEGLER

www.videolan.org/vlc/

VLC Media Player 2.0.0

OBTÍŽNOST: snadné

JAZYK: čeština

PPK CD: 7/2012

VLC Media Player má jednu vynikající vlastnost: s jeho instalací se na váš disk dostane řada často používaných kodeků. A tak pomocí tohoto programu můžete přehrávat i videa ve formátech, které jiné přehrávače bez doinstalovaných kodeků nezvládají.

1 INSTALACE

Nemáte-li VLC Media Player nainstalován, spusťte soubor VLC_2.0.0-Win.exe. Windows si pravděpodobně vyžádají potvrzení této akce a poté se spustí průvodce instalací. Instalační program na začátku nabídne výběr jazyka, ve kterém bude VLC zobrazovat nabídku příkazů. V prvních třech krocích průvodce klikněte na tlačítko **Další**, ve čtvrtém okně klikněte na tlačítko **Instalovat** a vyčkejte na dokončení instalace. V následujícím okně průvodce klikněte na tlačítko **Dokončit**, a program VLC Media Player se spustí. V okně **Privacy and Network Access Policy** klikněte na tlačítko **Save and Continue**.

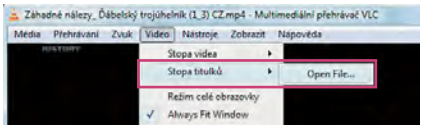

3 POUŽITÍ TITULKŮ

Máte-li soubor s videem uložen na disku počítače, je možné, že k němu budete chtít zobrazit titulky, uložené v samostatném souboru. Pro otevření titulků vyberte z nabídky **Video** postupně příkazy **Stopa titulků** a **Open File**. V okně **Otevřít titulky** vyhledejte soubor s titulky a klikněte na tlačítko **Otevřít**.

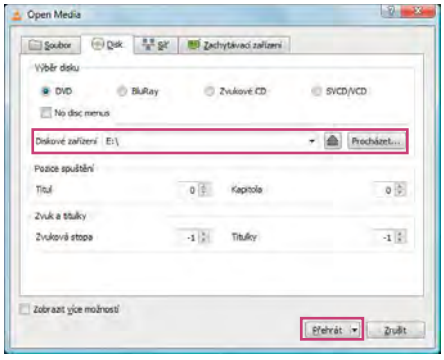

2 VYBERTE FILM PRO PŘEHRÁVÁNÍ

Chcete-li spustit film, který je uložen v počítači jako samostatný soubor, vyberte z nabídky **Media** příkaz **Open File**. V okně **Vyberte jeden či více souborů...** vyhledejte požadovaný soubor a klikněte na tlačítko **Otevřít**. Chcete-li přehrát video DVD disk, vložený do mechaniky počítače, vyberte z nabídky **Media** příkaz **Otevřít disk**. V okně **Open media** na kartě **Disk** vyberte ze seznamu **Disková zařízení** mechaniku s videodiskem a klikněte na tlačítko **Přehrát**.

4 MOŽNOSTI ZOBRAZENÍ

Standardně VLC media player nezabírá celou obrazovku, v horní části je zobrazena nabídka příkazů a v dolní části ovládací panel. Pro aktivaci/vypnutí celoobrazovkového režimu vyberte z nabídky **Zobrazit** příkaz **Režim celé obrazovky**. Pro skrytí ovládacího panelu vyberte z nabídky **Zobrazit** příkaz **Minimal interface**. Pro obnovení ovládacího panelu klikněte do okna přehrávače pravým tlačítkem myši. Z místní nabídky vyberte příkaz **Zobrazit** a poté zrušte zaškrtnutí **položky Minimal interface**.

info

KODEK

Slovo kodek je zkratka ze slov **ko**dér a **dek**odér. Kodek je soubor, který přehrávač potřebuje k tomu, aby mohl přehrát audio- nebo videozáznam. Aby se data na daný nosič vešla, jsou komprimována. Kodek je pro počítač vlastně jakýmsi návodem, jak data z nosiče dekomprimovat a přehrát. Kodeky neslouží jen k přehrávání multimédií, ale také k jejich vytváření. Chcete-li na počítači stříhat a zpracovávat svá videa, bez kodeků se neobejdete. Stominutový celovečerní film potřebuje při dvaceti pěti snímcích za sekundu celkem 150 000 snímků – pro jednoduchost uvažujeme velikost jednoho snímku 1 MB. To znamená, že potřebujeme přibližně 150 GB prostoru. Při použití full HD rozlišení odhadneme velikost jednoho snímku na 6 MB – velikost celého filmu tak vyjde přibližně na 900 GB. Aby bylo možné filmy uložit na stávající nosiče (tedy CD/DVD/Blu-ray disky), je třeba data výrazně zkomprimovat. Že taková komprimace možná je, dokazuje to, že se na DVD vejde celovečerní film včetně bonusů.

Přidejte notebooku paměť

Již několikrát jsme na stránkách PPK zmiňovali, že zvětšit operační paměť notebooku není nijak obtížné. Stačí zakoupit příslušné moduly a doplnit je do počítače, případně je vyměnit za moduly stávající. ■ ALEŠ HAVLAS

1 NALEZNĚTE KRYT

K operační paměti se přistupuje ze spodní strany notebooku. Máte-li po ruce manuál k přenosnému počítači, bude nejlepší, když si v něm polohu krytu operační paměti vyhledáte. V opačném případě hledejte kus krytu, který lze evidentně odejmout. Často jsou vespod notebooku taková „dvířka" jediná, případně jsou označena symbolem připomínajícím paměťový modul.

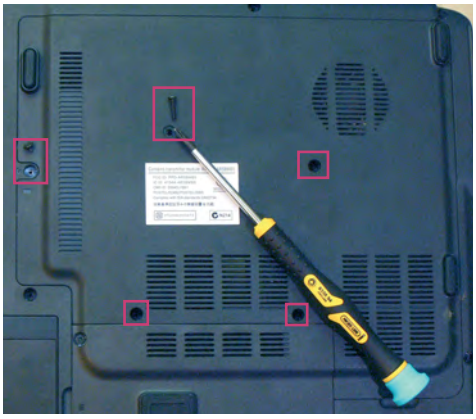

2 ODŠROUBOVÁNÍ KRYTU

Uvolněte všechny šrouby držící kryt na místě. K tomu budete potřebovat křížový šroubovák s miniaturní hlavicí – rozměr PH1 nebo PH0. Po uvolnění šroubů kryt opatrně sundejte. Nepoužívejte hrubou sílu! Pokud kryt drží, zřejmě jste zapomněli na nějaký šroubek. Případně je třeba kryt odejmout určitým způsobem (místo, za které je třeba kryt uchopit, je většinou označeno prohlubní).

3 VYJMUTÍ PAMĚŤOVÉHO MODULU

Sáhněte na nějaký kovový uzemněný předmět (např. těleso ústředního topení). Tím ruce zbavíte případné statické elektřiny, která by mohla notebook poškodit. „Pacičky" drží paměťové moduly na jejich bocích. Roztáhnete-li „pacičky" do stran (směrem od středu modulu), paměťový modul se uvolní a vykloní ven. Pak jej lze jednoduše vyjmout.

4 VLOŽENÍ PAMĚŤOVÉHO MODULU

Paměťový modul nejprve vložte do slotu a poté jej prstem zacvakněte mezi „pacičky". Paměťový modul lze vložit do slotu pouze jedním způsobem. Díky zářezu není možné vložit jej opačně. Pokud tedy při vkládání nebude chtít modul do slotu snadno vklouznout, držíte jej opačně. Nakonec stačí jen znovu přišroubovat kryt.

Výměna/ /doplnění operační paměti

OBTÍŽNOST: střední

Operační paměť je „odkladiště", kde jsou uložena data, s nimiž počítač právě pracuje (otevřené soubory, spuštěné programy aj.). Tato paměť je velmi rychlá. Pokud je jí však nedostatek, odkládají se data na podstatně pomalejší pevný disk. Dostatek operační paměti je tedy základním předpokladem rychlého počítače.

info

KUPUJEME OPERAČNÍ PAMĚŤ

Typ operační paměti zjistíte v manuálu notebooku. Případně si můžete vzít na pomoc program **Speccy** (*piriform.com/speccy*); příslušné informace naleznete v části **RAM**. Zde také zjistíte, kolik máte volných slotů pro moduly operační paměti (položka **Free memory slots**) a zda jsou vůbec nějaké volné.

LIMITY OPERAČNÍ PAMĚTI

V dokumentaci, dodané k notebooku, si zjistěte, jaká je maximální podporovaná kapacita operační paměti. U malých notebooků (netbooků) již nemusí být rozšíření paměti možné. Dále platí, že 32bitové verze operačního systému podporují maximálně 4 GB RAM. Pro zužitkování více paměti je nutná 64bitová verze systému.

POZOR NA DISPLEJ

Na notebook budete během montáže trochu tlačit, takže není na škodu, když před otočením notebooku vzhůru nohama vložíte mezi displej a klávesnici nějaký tenký měkký materiál, např. kus látky nebo papírovou utěrku.

Zbavte se nákazy

Vyhledat v počítači škodlivý software není většinou žádný problém, stačí jen spustit nějaký bezpečnostní nástroj. Daleko větším oříškem bývá nalezenou infekci odstranit. Pomoci může šikovná utilita. ■ ALEŠ HAVLAS

odkaz.ppk.cz/OdstraneniNakazy

Nástroj pro odstranění škodlivého softwaru

OBTÍŽNOST: snadné

JAZYK: čeština

PPK CD: 7/2012

Utilita Nástroj pro odstranění škodlivého softwaru vyhledá a rovnou odstraní nejběžnější počítačové viry a jiné škodlivé kódy. Neslouží jako průběžná ochrana, je určena k vyčištění napadeného počítače.

1 KDY NÁSTROJ POUŽÍT

K odstranění nákazy z počítače by v ideálním případě měl posloužit ten nástroj, který problém našel – většinou antivirový program. Pokud je nahlášena přítomnost škodlivého kódu v počítači, nezmatkujte a pozorně si pročtěte zobrazené hlášení. Většinou obsahuje informace o tom, jak postupovat, případně rovnou nabízí řešení problému. K použití Nástroje pro odstranění škodlivého softwaru přistupte až tehdy, když antivirový program odstranění nákazy nenabízí, případně se mu ji nepodaří odstranit.

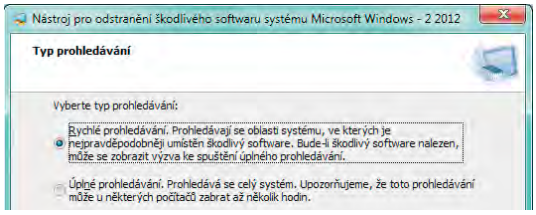

3 RYCHLÉ A ÚPLNÉ VYHLEDÁVÁNÍ

Práce s utilitou je velmi jednoduchá: Dvojitým kliknutím ji spusťte, odsouhlaste případný dotaz systému a počkejte, než se rozbalí. Poté klikněte na tlačítko **Další**. Dále je třeba vybrat typ vyhledávání. **Rychlé prohledávání** prověří nejobvyklejší místa, kam se škodlivé kódy schovávají, **úplné prohledávání** prověří všechny kouty počítače (tento typ kontroly však trvá velmi dlouho). Zvolte jednu z možností a klikněte na tlačítko **Další**.

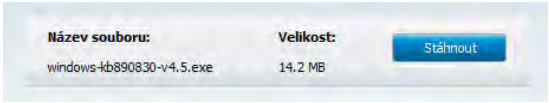

2 ZÍSKÁNÍ NÁSTROJE

Je-li počítač pravidelně aktualizován, Nástroj pro odstranění škodlivého softwaru se automaticky stahuje a spouští každý měsíc. Můžete jej však spustit i ručně. Utilitu naleznete na přiloženém CD, případně ji můžete stáhnout na adrese *odkaz.ppk.cz/OdstraneniNakazy* (32bitové operační systémy), resp. *odkaz.ppk.cz/ /OdstraneniNakazy64* (64bitové operační systémy).

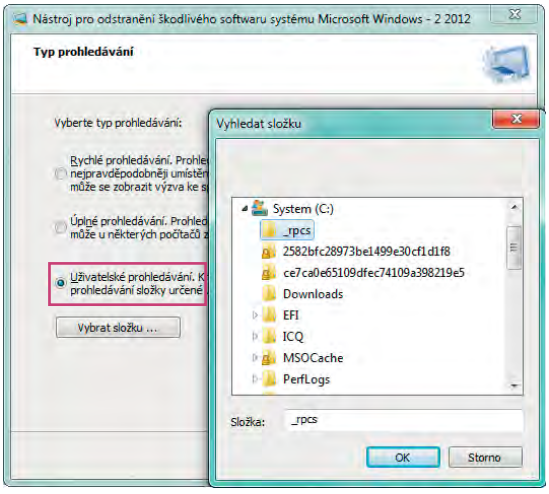

4 UŽIVATELSKÉ VYHLEDÁVÁNÍ

Pokud víte, kde konkrétně se nákaza nachází, zvolte možnost **Uživatelské prohledávání**. Poté klikněte na tlačítko **Vybrat složku** a označte adresář, v němž se nákaza podle hlášení nástroje nachází.

info

VERZE PRO 64BITOVÉ SYSTÉMY

Nástroj pro odstranění škodlivého softwaru existuje ve verzi pro systémy 32bitové a ve verzi pro systémy 64bitové, přičemž tyto verze nejsou vzájemně kompatibilní. (V 32bitovém operačním systému je třeba spouštět 32bitovou verzi nástroje, v 64bitovém operačním systému verzi 64bitovou.) Používáte-li tedy 64bitová Windows, stáhněte si 64bitovou verzi nástroje na adrese *odkaz.ppk.cz/OdstraneniNakazy64*.

32, NEBO 64BITŮ?

Používáte-li Windows XP, máte systém 32bitový. V případě Windows Vista a Windows 7 klikněte pravým tlačítkem myši na zástupce **Počítač** a zvolte možnost **Vlastnosti**. V zobrazeném okně se v části **Systém / / Typ systému** dozvíte, zda je operační systém 32bitový, nebo 64bitový.

BEZ INSTALACE

Utilitu Nástroj pro odstranění škodlivého softwaru není třeba instalovat. Stažený soubor spusťte, odsouhlaste případný dotaz operačního systému a vyčkejte, než se zobrazí její rozhraní.

Upravte si plochu

Pracovní plocha je vaším digitálním pracovním stolem. A stejně jako klasický pracovní stůl si ji můžete přizpůsobit svým potřebám. V tomto článku se dozvíte, jak příslušné změny provést. ■ MIROSLAV ZIEGLER

1 KDE SE ZMĚNY PROVÁDĚJÍ

Klikněte pravým tlačítkem myši na volné místo plochy a z místní nabídky vyberte příkaz **Přizpůsobit**. V okně **Individuální nastavení** můžete provést všechny akce, které popisujeme v tomto článku.

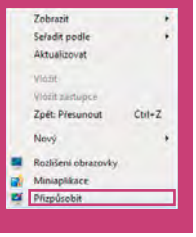

2 PROVEĎTE ZMĚNY

Po instalaci je na pracovní ploše zobrazen motiv s názvem **Windows 7**. Záleží na vás, zda jej ponecháte, nebo zda nastavíte barvu, kterou bude plocha vyplněna, anebo zda na plochu vložíte vlastní obrázek. Chcete-li zvolit plnou barvu, klikněte na ikonu **Pozadí plochy** v dolní části okna. V seznamu nad náhledovou částí zkontrolujte, zda je nastavena položka **Plné barvy**. V náhledové části se zobrazí paleta barev a z nich vyberte barvu obrazovky.

Chcete-li na plochu umístit vlastní obrázek, vyberte ze seznamu nad náhledovou částí položku **Knihovna obrázků**. Z náhledové části pak vyberte jeden nebo více obrázků. Umístění obrázku můžete ovlivnit v seznamu **Pozice obrázku**. Pokud jste označili více než jeden obrázek, nastavte v seznamu položku **Změnit obrázek v intervalu**.

Další položkou, kterou můžete upravit, je barva oken. Pro vykonání této změny klikněte na ikonu **Barva oken**, a v horní části okna se zobrazí nabídka barev. Pod touto nabídkou lze nastavit intenzitu barvy a také (zaškrtnutím položky **Povolit průhlednost**) buď povolit, nebo zakázat částečnou průhlednost okrajů oken.

Součástí plochy mohou být důležité ikony **Počítač**, **Koš** a několik dalších. Chcete-li některé z těchto ikon zobrazit nebo skrýt, klikněte na levé straně okna **Individuální nastavení** na odkaz **Změnit ikony plochy** a v okně **Nastavení ikon na ploše** jednotlivé ikony buď povolte, nebo skryjte.

Windows každému uživateli přiřadí automaticky jeho obrázek, který je zobrazen v pravé části záhlaví nabídky **Start**. Chcete-li tento obrázek změnit, klikněte v levé horní části okna **Individuální nastavení** na odkaz **Změnit obrázek účtu**. V okně **Změnit obrázek** buď vyberte některý z nabízených obrázků, nebo klikněte na odkaz **Procházet obrázky** a požadovaný obrázek vyhledejte. Pro potvrzení zvoleného obrázku klikněte na tlačítko **Změnit obrázek**.

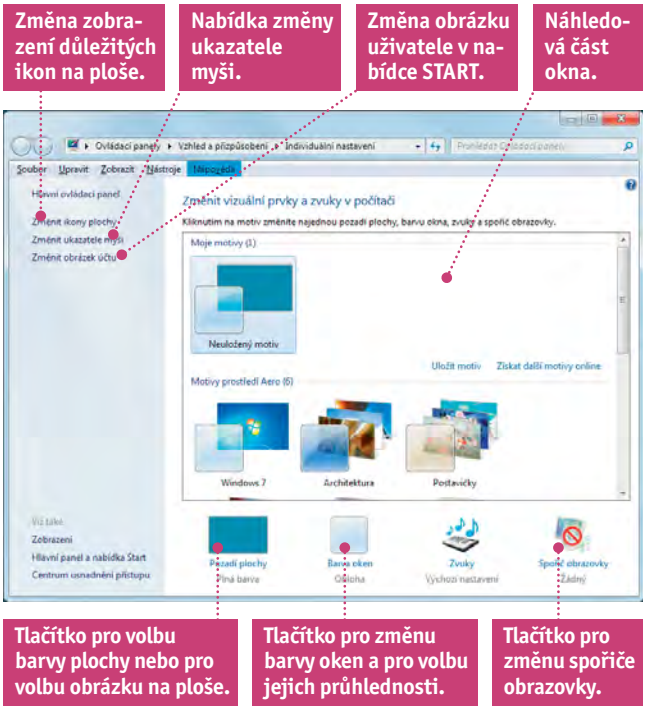

Windows 7

OBTÍŽNOST: snadné

JAZYK: čeština

Ukážeme vám, jak zobrazit na ploše vlastní obrázky, které se navíc mohou po uplynutí zadané doby automaticky změnit. Ani ukazatel myši nemusí zůstat standardní, vaše myš může pohybovat po ploše třeba obrázkem plnicího pera.

www.microsoft.cz

info

ZMĚNA TVARU UKAZATELE MYŠI

Standardním tvarem ukazatele myši je šipka. V případě, že je počítač zaneprázdněn, tvar ukazatele se změní. Chcete-li pro každý stav vybrat jiný tvar ukazatele myši, klikněte v okně **Individuální nastavení** na odkaz **Změnit ukazatele myši**. Tím zobrazíte okno **Myš – vlastnosti**. Na záložce **Ukazatele** vyberte ze seznamu **Přizpůsobit** ten tvar ukazatele, který chcete upravit, a klikněte na tlačítko **Procházet**. Počítač nabídne různé tvary ukazatelů a záleží na vás, který z nich si vyberete. Při prohlížení seznamu buďte trpěliví; než počítač všechny obrázky načte, může to určitou dobu trvat.

SPOŘIČ OBRAZOVKY

Spořič obrazovky je spuštěn automaticky po uplynutí předem nastavené doby nečinnosti uživatele. V případě, že nechcete,aby se do vašeho počítače podívali cizí lidé v době vaší nepřítomnosti, aktivujte požadavek na zadání hesla při ukončování spořiče obrazovky. V okně pro nastavení spořiče můžete také nastavit dobu, po které počítač usne.

Záznamy o zdraví

Užitečný program Hlídám si přináší možnost ukládat si různé záznamy. Kromě jiného si můžete vést osobní deník, zaznamenávat návštěvy u lékařů a udržovat přehled o užívaných lécích. ■ MICHAELA KADLECOVÁ

www.hlidamsi.cz

Hlídám si

OBTÍŽNOST: střední

JAZYK: čeština

PPK CD: 7/2012

Bezplatný program Hlídám si umožňuje nejen vést si domácí účetnictví (článek z minulého vydání je na přiloženém CD), ale také zaznamenávat další údaje o chodu domácnosti, mimo jiné záznamy týkající se péče o vaše zdraví.

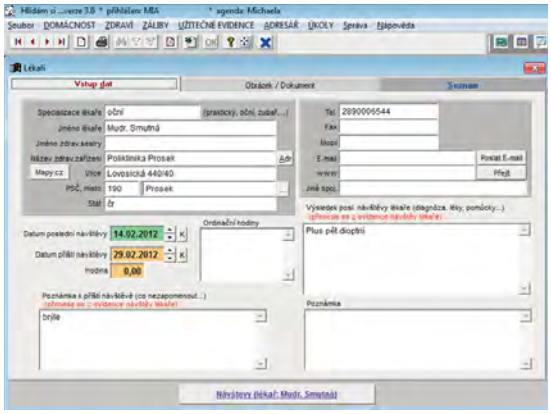

1 DENÍK NÁVŠTĚV U LÉKAŘE

V hlavním okně programu vyberte z nabídky **Zdraví** položku **Návštěvy lékařů**. Ve stejnojmenném okně zadejte, že chcete přejít do režimu vkládání. Dále se otevře okno se třemi kartami. Na kartě **Vstup dat** vepište podrobnosti o návštěvě u lékaře včetně kontaktních údajů. Zadejte datum poslední návštěvy a datum, na které jste pozváni příště. K minulé i plánované schůzce můžete napsat poznámky a na kartě **Obrázek** můžete k záznamu připojit obrázek nebo jiný dokument. Na třetí kartě **Seznam** najdete seznam všech návštěv lékařů.

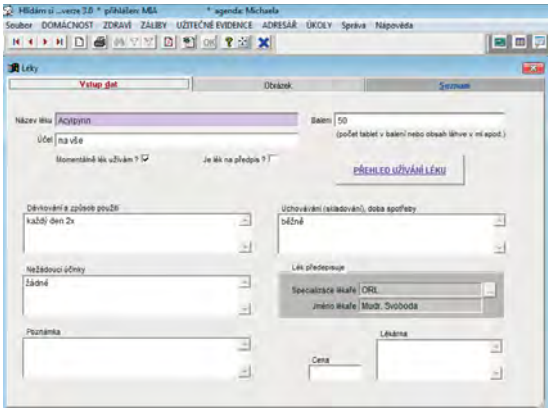

2 SEZNAM UŽÍVANÝCH LÉKŮ

V programu si můžete vést seznam léků, které užíváte. Z nabídky **Zdraví** vyberte položku **Evidence léků**, a opět se zobrazí okno se třemi kartami. Na kartě **Vstup dat** můžete zapsat název léku, informace o jeho balení, o tom, jak ho užíváte, a o jeho nežádoucích účincích. Zadat můžete i jméno lékaře, který vám tento lék předepisuje. Jestliže jste tohoto lékaře uvedli již v deníku návštěv, stačí v položce **Lék předepisuje** kliknout na tlačítko se třemi tečkami a lékaře vybrat ze seznamu. Na kartě **Seznam** najdete seznam všech léků, které užíváte.

3 ZÁZNAMY O TĚLESNÉ TEPLOTĚ

Pokud si potřebujete vést záznamy o naměřené teplotě, můžete je ukládat v přehledu. Z nabídky **Zdraví** vyberte položku **Tělesná teplota**, a otevře se stejnojmenné okno, ve kterém najdete dnešní datum a aktuální čas. Do kolonky **Teplota** můžete zapsat svou aktuální teplotu a také poznámku k měření. Chcete-li vložit nový záznam, klikněte na tlačítko se symbolem prázdného dokumentu.

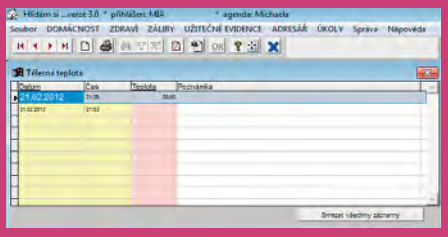

info

JAK ZÁZNAMY ZÁLOHOVAT

Abyste o svoje záznamy nepřišli, je možné je zálohovat a ze zálohy je pak obnovit. Zálohu dat z programu provedete takto: Z nabídky **Správa** vyberte položku **Zálohování dat** a v dalším okně určete, kam se mají data uložit. Nakonec klikněte na tlačítko **Zahájit zálohování**.

DALŠÍ ZÁZNAMY O VAŠEM ZDRAVÍ

Program nabízí mnoho dalších funkcí. Můžete zde vést například záznamy o očkování, můžete si spočítat příjem a výdej energie (prostřednictvím evidence stravy a pohybových aktivit) a index tělesné hmotnosti (BMI). Evidovat můžete také cviky a uběhnuté nebo nachozené kilometry. Program vám také orientačně spočítá hladinu alkoholu v krvi, abyste věděli, za jak dlouho po požití zadaného množství alkoholu můžete usednout za volant.

Pohledy jako z balonu

Mapové portály dnes nabízejí nejen klasické mapy, ale často i mapy turistické a cyklomapy, letecké pohledy a mapy historické. V tomto článku vám ukážeme novinku – šikmé letecké snímky. ■ MILAN POLA

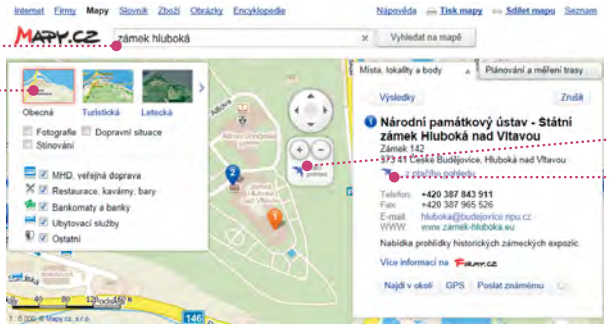

1 MAPOVÝ PORTÁL

Do adresního řádku internetového prohlížeče zapište *www.mapy.cz*. Do vyhledávacího pole zapište požadovanou adresu nebo místo, např. zámek Hluboká, a klikněte na tlačítko **Vyhledejte na mapě**. Zobrazí se mapa se seznamem vyhledaných míst. Pokud na seznamu uvidíte znak letícího ptáka, klikněte na něj, a mapa se přepne na maximální přiblížení se „šikmým výškovým" pohledem.

2 MANIPULACE S POHLEDY

Ptačí pohled se zobrazuje pouze tehdy, je-li pro danou lokalitu k dispozici (viz dále) a je-li zvoleno maximální rozlišení. V tom případě se kolem ovládacího prvku pro posun mapy zobrazují dvě „šipky", umožňující otáčení pohledu o 90°. V levém spodním rohu obrazu ukazuje malá ikona směr k severu. Mapou lze pohybovat také klasicky – tahem myší se stisknutým levým tlačítkem.

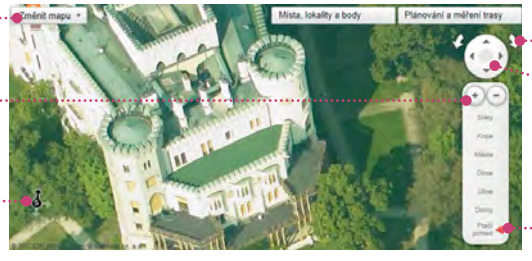

3 VÝBĚR PTAČÍCH POHLEDŮ

Ve městech můžete vidět daleko víc než jen plochy střech, ulice a parky. Šikmý pohled nabízí fasády domů, okna, vchody apod. V současné době je k dispozici ptačí pohled na 140 měst především na Moravě (viz mapa pokrytí), v Čechách zatím jde jen o větší města.

4 PODROBNOST ZOBRAZENÍ

Podrobnost ptačích snímků je skutečně impozantní – podívejte se třeba na hotel Imperial v Karlových Varech, radnici v Liberci nebo na brněnský Špilberk. V případě vyhledání adresy se po kliknutí na ptačí ikonu mapa dokonce sama pokusí natočit pohled tak, aby bylo vidět průčelí budovy.

Mapy.cz

www.mapy.cz

OBTÍŽNOST: snadné

JAZYK: čeština

Jednou z nejžádanějších služeb portálu Seznam.cz jsou stránky Mapy.cz. Nabízejí snadné vyhledání adres, obcí a měst i zájmových objektů. Dostupné jsou různé typy map, pro ČR nejčastěji klasická, turistická, letecká, někdy i historické apod. Novinkou, nabízenou zatím pouze na tomto serveru, jsou „ptačí" pohledy.

info

PTAČÍ POHLEDY

Tzv. šikmé snímky jsou součástí technologie PixoView firmy Geodis Brno. Jde o letecké snímky, pořizované z malé výšky svazkem pěti digitálních kamer. Tyto snímky umožňují pohled na budovy ze čtyř směrů (a svislý letecký pohled) a nabízejí řadu dalších funkcí (odměřování vzdáleností, výšek budov apod.).

Mapy.cz nyní nabízejí ptačí pohledy na 140 měst České republiky. Nejpodrobnější snímkování má v současnosti město Nymburk. Většina snímků byla pořízena z výšky 800 m (snímky Prahy byly pořízeny z výšky 1 600 m, proto mají nižší rozlišení). Pro rok 2012 plánuje firma Geodis nasnímání další stovky převážně českých měst.

BEZPEČNOST CHYTRÝCH MOBILŮ

Chytré telefony se připojují k internetu a lze do nich instalovat nejrůznější aplikace. Díky tomu v kapse nosíme stále více dat, která by se neměla ztratit ani dostat do cizích rukou. Poradíme vám, jak data v mobilu ochránit.

1 Zámek displeje je základ

Uvědomte si, že ochrana vložené SIM karty čtyřmístným PIN kódem chytrý telefon vůbec neochrání. Většinu aplikací a dat lze totiž použít i bez SIM karty, nehledě k tomu, že zadání PIN se standardně vyžaduje jen při zapnutí telefonu (tyto přístroje vypínáme málokdy). Aby se k vašim datům a aplikacím nedostal nikdo nepovolaný, měl by být telefon chráněn zámkem displeje, automaticky aktivovaným po nastavené době nečinnosti. Pro odemčení uživatelského rozhraní lze nastavit heslo buď v podobě obrazce, který je nutno nakreslit (to je rychlé a pohodlné, ale na displeji může prst zanechat stopu, podle níž lze obrazec odhadnout), nebo v podobě číselného či textového kódu. Zvolte kompromis mezi rychlostí a zapamatovatelností hesla (odemykat displej musíte při každém použití telefonu) a jeho bezpečností. Zamčený telefon lze použít pouze k přijetí hovoru a k volání na tísňové linky.

2 Najděte ztracený telefon

Když telefon ztratíte, můžete využít možnost jeho lokalizace. Je to jedna ze služeb, které se souhrnně nazývají „Anti-Theft“ (ochrana proti krádeži). Tyto funkce bývají v telefonu předinstalovány výrobcem a jsou také zahrnuty ve většině bezpečnostních programů pro mobilní zařízení. Prostřednictvím SMS zaslané z jiného telefonu nebo příkazem z internetového rozhraní dané služby se v telefonu buď aktivuje hlasitá „siréna“ (to pomůže při hledání přístroje), nebo telefon zjistí svou polohu (přibližně podle sítě GSM, nebo přesněji s použitím satelitů GPS) a pošle vám její souřadnice. Přímo na mapě pak uvidíte, kde se přístroj nachází.

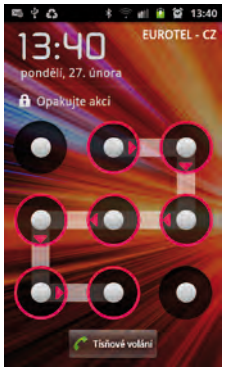

ZÁMEK DISPLEJE lze podle nastavení odemknout buď nakreslením obrazce, nebo zadáním číselného či textového hesla.

3 Vyfoťte si zloděje

Další funkce ze skupiny „Anti-Theft“ umožňují „potichu“ pořídit snímek z vestavěné kamery (na snímku při troše štěstí uvidíte, kdo a v jakém prostředí telefon právě používá), zobrazit na displeji zprávu pro nálezce (třeba s nabídkou odměny za vrácení), odposlouchávat dění kolem přístroje, „potichu“ přesměrovat jeho komunikaci na jiný telefon a samozřejmě také úplně zablokovat použití přístroje. Vše se dá ovládat zasláním speciálních SMS, samozřejmě vždy doplněných o patřičné heslo.

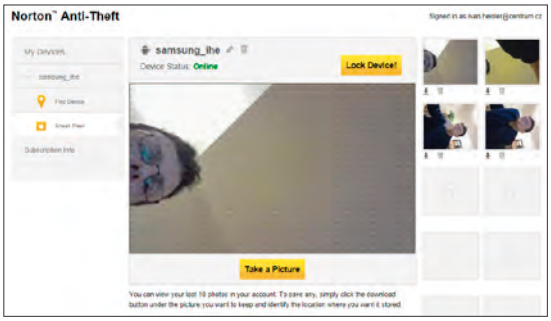

PROSTŘEDNICTVÍM BEZPEČNOSTNÍHO programu můžete na dálku získat například záběry z kamery umístěné v přístroji. Tyto funkce lze ovládat buď zasláním speciální SMS, nebo ze svého účtu na webu výrobce programu.

připojení k počítači

PROGRAMY OD VÝROBCŮ

K telefonu zpravidla dostanete také kabel USB pro připojení k PC a program, který umožní do telefonu a zpět přenášet data (video, hudbu, fotografie, dokumenty) a především zálohovat a synchronizovat adresář, zprávy a záznamy v kalendáři. Jde například o programy Nokia Suite, Samsung Kies a HTC Sync.

PRO ANDROID

Pro všechny přístroje vybavené systémem Android je k dispozici výborný bezplatný program Wondershare MobileGo. Vyzkoušejte ho i v případě, že máte funkční program od výrobce telefonu. Možná objevíte nějakou užitečnou funkci navíc. MobileGo umí (vedle běžných funkcí, jako je zálohování dat či převodu videa do formátu vhodného pro telefon) například uložit aktuální snímky obrazovky připojeného telefonu.

4 Upozornění na výměnu SIM

Další užitečnou bezpečnostní funkcí je možnost nastavit, aby telefon odeslal na zadané číslo zprávu v případě, že v něm někdo vyměnil SIM kartu za jinou (telefon pak odešle i veškeré informace o „cizí“ kartě). Nastavit lze seznam „povolených“ SIM karet a také to, aby se telefon po vložení nepovolené karty zablokoval.

5 Vzdálené vymazání dat z paměti přístroje

Hrozí-li při ztrátě nebo odcizení přístroje zneužití dat uložených v jeho paměti (a to hrozí vždycky, když v telefonu nějaká důležitá data jsou), je vhodné tuto paměť co nejdříve na dálku vymazat. To je jedna z nejdůležitějších funkcí bezpečnostních programů zejména v případě firemních mobilů, neboť škody vzniklé zneužitím dat zpravidla mnohonásobně převyšují cenu ztraceného „železa“. Abyste ani v takovém případě o svoje data nepřišli, měli byste mít k dispozici jejich zálohu (viz dále).

6 Zálohy kontaktů a ostatních dat

Největší škodou při ztrátě nebo zničení chytrého mobilního telefonu je ztráta dat (kontaktů, důležitých zpráv, dokumentů či fotografií). Jestliže však máte bezpečně uloženou aktuální zálohu svých dat, nebude vás ztráta přístroje tolik bolet. Poměrně jednoduše totiž kontakty i další data obnovíte do paměti nového telefonu. Zálohovací nástroje jsou zahrnuty jak v ovládacích programech dodávaných s telefonem, tak v řadě bezpečnostních aplikací. Zálohovat můžete na pevný disk svého počítače, na přenosná paměťová média i na internetové servery provozované výrobci operačních systémů (Microsoft, Google, Nokia) a bezpečnostních aplikací (např. Symantec). Internetová úložiště mají tu výhodu, že data v nich uložená máte k dispozici vždy a všude tam, kde je přístup k internetu. Zálohování dat z telefonu na internet umožňují i telefonní operátoři.

info

ANTIVIRUS PRO MOBIL
Výrobci bezpečnostních programů pro osobní počítače většinou nabízejí také řešení pro chytré mobily. Některé tyto programy jsou zdarma, za jiné zaplatíte několik stokorun ročně. Někdy dostanete placenou verzi ochrany pro mobil zdarma k programu pro PC. Vybírejte podle funkcí, které daná aplikace nabízí.

7 Šifrování uložených dat

Pro případ, že se váš telefon dostane do rukou nepovolaným zvědavcům, je vhodné mít citlivá data v telefonu zašifrována. Šikovné nástroje dokážou důležité kontakty, zprávy i další data zašifrovat, a dokonce je skrýt tak, že cizí uživatel přístroje ani nezjistí, že v zařízení nějaká zašifrovaná data jsou. Tyto nástroje jsou zahrnuty v novějších verzích operačních systémů a také v některých bezpečnostních aplikacích.

8 Zamykání jednotlivých aplikací

Další užitečnou bezpečnostní funkcí je zamykání aplikací. Speciální nástroj (v elektronickém obchodě s aplikacemi pro svůj telefon najdete vždy několik takových bezplatných i placených aplikací po vyhledání slov App Lock) dovolí nastavit heslo, které bude systém vyžadovat pro spuštění vybraných aplikací. Nechcete-li tedy například, aby si někdo, komu půjčíte svůj telefon, prohlížel fotografie v něm uložené, ochraňte heslem otevření fotogalerie.

inzerce

OVLÁDACÍ PROGRAM vám umožní pohodlné zálohování dat z telefonu na disk počítače.

MICROSOFT

Pro zálohování a synchronizaci dat v telefonech se systémem Windows Phone je k dispozici bezplatný nástroj PC Zune přímo od Microsoftu. Máte-li telefon s Windows Phone, doporučujeme tento program použít.

9 Blokování hovorů a zpráv

Ztráta přístroje není jedinou nepříjemností, která majitele mobilu může potkat. Občas se stane i to, že vaše telefonní číslo dostane někdo, s kým nechcete mluvit. Jestliže nechcete být obtěžováni voláním či zasíláním SMS z určitého čísla, nebo naopak chcete být na příjmu jen pro vybraná čísla, můžete využít nástroje, které dokážou komunikaci filtrovat. I tyto nástroje bývají zahrnuty v bezpečnostních aplikacích. Zároveň mohou třídit i nevyžádané zprávy, podobně jako to dělají antispamové filtry v e-mailových programech.

10 Rodičovská kontrola

Vybavíte-li chytrým telefonem ratolest, je dobré omezit například přístup na internetové stránky s nebezpečným obsahem, případně zablokovat prémiové SMS či volání na drahé telefonní linky. Také funkce rodičovské kontroly jsou u chytrých telefonů podobné jako v počítači. Zde tu však bývá navíc možnost vzdáleně zjistit polohu přístroje, a dokonce nastavit odposlech. V některých případech je i takové narušení soukromí dítěte nutné kvůli jeho bezpečnosti.

11 Bluetooth a Wi-Fi

Riziko s sebou nese komunikace prostřednictvím bezdrátové technologie Bluetooth. Tu aktivujte jen tehdy, když ji potřebujete (například pro připojení sluchátek nebo handsfree sady v autě) a telefon vždy nastavte jako neviditelný pro cizí zařízení. Tím se vyvarujete „bluejackingu“. To je typ útoků, při němž jsou prostřednictvím Bluetooth na přístroje odesílány nevyžádané zprávy, data nebo instalační soubory. Připojujete-li se k internetu prostřednictvím sítí Wi-Fi, platí stejná zásada jako u notebooků: Jste-li připojeni k neznámé veřejné síti, kterou může někdo monitorovat a zneužít k získání vašich osobních údajů, neprovádějte žádné citlivé operace (nepřihlašujte se k internetovým službám, nenakupujte apod.).

12 Při instalaci aplikací pozor na oprávnění

V průběhu instalace nové aplikace do telefonu musíte této aplikaci výslovně povolit přístup k různým funkcím telefonu (například jde o zjišťování polohy prostřednictvím GPS, vytáčení čísel či čtení a posílání SMS). Nedoporučujeme tato oprávnění jen „odkliknout“, přečtěte si je. Pokud například jednoduchá hra nebo aplikace, které mají za úkol rozsvítit diodu blesku, vyžadují přístup k odesílání SMS, je to podezřelé. Bezpečnostní programy vám pomohou tím, že vás upozorní na škodlivé aplikace, o nichž mají záznamy ve svých databázích, či na takové, které se chovají podezřele. Dokážou také zobrazit přehled oprávnění přidělených aplikacím, které v telefonu už máte.

JEDNODUCHÝ NÁSTROJ na zamykání vybraných aplikací může být buď samostatný program, nebo jedna z funkcí bezpečnostního programu.

13 Instalujte aplikace z důvěryhodných zdrojů

Aplikace si vybírejte výhradně z „oficiálních“ zdrojů, tedy z nabídek výrobců svého telefonu a operačního systému, případně z webů renomovaných výrobců daného softwaru. Vyhněte se využití různých odkazů uvedených na internetových fórech, a už vůbec nezkoušejte instalovat pirátské verze placených programů ani to, co vám doporučí neznámý odesilatel nevyžádané pošty. Přestože i na stránkách oficiálního tržiště se může vyskytnout záškodnická aplikace, pravděpodobnost zneužití je zde daleko menší než na různých portálech neoficiálních nebo nelegálních. V nastavení telefonu se systémem Android je položka nazvaná Neznámé zdroje. Jejím zaškrtnutím umožníte „na vlastní nebezpečí“ instalovat aplikace z neznámých a neověřených zdrojů. Tuto položku doporučujeme ponechat nezaškrtnutou.

14 QR kódy – pohodlí i riziko

Populární kódy QR (QR znamená quick response neboli rychlá odpověď) jsou obrázky, jejichž načtením do telefonu (např. prostřednictvím fotoaparátu) získáte nějakou informaci (text, vizitku s kontaktními údaji, odkaz na internetovou stránku apod.) bez nutnosti ručně ji do telefonu přepisovat. Využití těchto kódů je pohodlné a rychlé, ale přináší také riziko: Kód může ukrývat například odkaz na stažení nebezpečného obsahu nebo na předražené prémiové telefonní číslo. Používejte tedy takovou aplikaci na čtení kódů QR, která umožní nastavit, co má udělat s různými informacemi z načtených kódů. V aplikaci pak nastavte, aby si před každou potenciálně nebezpečnou akcí (například vytočení telefonního čísla) vyžádala vaše svolení.

NA KÓDU QR nepoznáte, co obsahuje, dokud ho nerozluští aplikace ve vašem telefonu. Dobře nastavená kvalitní čtečka se vás vždy zeptá, co má s obsahem kódu udělat.

bezpečnostní aplikace pro mobily

AVAST

Bezplatný avast! Free Mobile Security chrání před viry a před nebezpečnými WWW stránkami, umí filtrovat zprávy a hovory a nabízí široké možnosti ovládání na dálku (včetně odposlechu, zjištění polohy či přesměrování komunikace).

AVG

Bezplatný AVG Mobilation nabízí ochranu před viry a spywarem, nástroj pro ukončování úloh, vyhledávač polohy telefonu a vzdálené smazání dat; placená verze AVG Mobilation Pro zahrnuje navíc např. nástroje pro zamykání aplikací a pro jejich zálohování.

ESET

ESET Mobile Security zahrnuje antivirovou ochranu, firewall, ochranu proti nevyžádaným zprávám, dovoluje na dálku vymazat data z telefonu a zasláním SMS upozornit na vložení cizí SIM karty.

KASPERSKY

Kaspersky Mobile Security nabízí ochranu před viry, před útoky hackerů apod., umí filtrovat SMS a hovory, najít zařízení pomocí GPS a vzdáleně smazat data z telefonu. Zahrnuje též funkce rodičovské kontroly a šifrování dat.

inzerce

15 Lokalizační služby využívejte opatrně

S chytrým telefonem můžete být neustále ve spojení se svými přáteli prostřednictvím sociálních sítí. V rámci těchto služeb existuje i možnost sdílet s ostatními informace o své momentální poloze. To může být velmi zábavné a někdy možná i užitečné, ale bohužel také zneužitelné. Pokud se tedy rozhodnete tyto informace sdílet, pečlivě zvažujte, komu svěříte takovou důvěru, aby mohl sledovat každý váš krok. Zneužitím těchto informací může vzniknout mnoho různých nepříjemností.

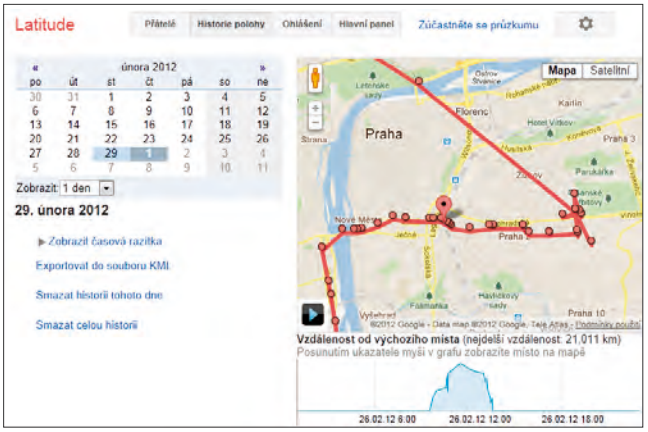

LOKALIZAČNÍ SLUŽBA Google Latitude ukládá polohu telefonu vždy po několika minutách, takže se i po delší době můžete podívat, kde jste kdy byli. Tyto informace můžete sdílet s přáteli, důkladně si však rozmyslete, komu k nim umožníte přístup.

16 Datové služby v zahraničí

Další riziko vyplývající z používání smartphonů hrozí vaší peněžence. Chytrý telefon lze naplno využít jen s datovými službami a operátoři nabízejí cenově přijatelné datové tarify. Když se však s telefonem dostanete do zahraničí (někdy stačí i pohyb na našem území blízko hranic), telefon se přihlásí do sítě zahraničního operátora (tzv. roaming) a poplatky za datové služby mohou váš telefonní účet výrazně zvýšit. Proto doporučujeme v nastavení telefonu zakázat připojování k datovým službám při roamingu. V takovém případě můžete příležitostně využít internetové připojení prostřednictvím Wi-Fi sítí v hotelech či restauracích. Pokud pobýváte v zahraničí déle nebo častěji a chcete-li datové služby využívat i tam, pořiďte si SIM kartu od nějakého místního operátora a využijte datové služby za lokální ceny.

IVAN HEISLER

NORTON

Norton Mobile Security (existuje placená i bezplatná verze) chrání před nebezpečnými aplikacemi a WWW stránkami a nabízí i funkce pro lokalizaci ztraceného přístroje a pro jeho vzdálené zamčení či vymazání.

ZONER

Zoner AntiVirus Free pro Android kontroluje aplikace i stahované soubory, filtruje hovory i zprávy a nabízí dětský zámek pro odchozí volání. Dokáže vypsat oprávnění jednotlivých aplikací a zahrnuje i správce běžících aplikací.

PŘEHLEDNÉ ZPRAVODAJSTVÍ

Internet se jen hemží různými zpravodajskými portály, takže není těžké „zabloudit“ a nenajít požadované informace. Představíme vám službu, která naservíruje skutečně důležité zprávy doslova na zlatém podnose.

info

AGREGÁTOR
Služba Zprávy Google patří do kategorie tzv. agregátorů – jde právě o služby, které sbírají, třídí a publikují (odkazy na) informace v ucelené logické podobě. Díky agregátoru nemusíte procházet mnoho webů a probírat se duplicitními informacemi.

Služba Zprávy Google (*zpravy.google.cz*) sleduje české i zahraniční zpravodajské servery a snaží se z jejich nejnovějších příspěvků sestavit mozaiku aktuálního dění ve snadno konzumovatelné podobě. Velkou výhodou je právě inteligentní sledování většího počtu zdrojů informací. Související zprávy seřadí služba k sobě, takže všechny dostupné informace k dané události máte naservírované na jednom talíři. U každé zprávy k dané události je uveden čas publikování, takže můžete jít rovnou za těmi nejaktuálnějšími informacemi.

Druhou výhodou je automatické vytipování nejdůležitějších událostí, které služba nabízí přednostně jako průřez tím, co se jeví jako aktuální. Pokud nevěříte automatizaci výběru, můžete si vyhledat zprávy, které zobrazil největší počet uživatelů.

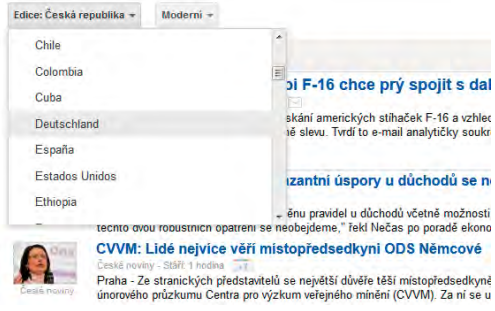

NÁRODNÍ EDICE zdůrazňují události důležité pro určitý stát.

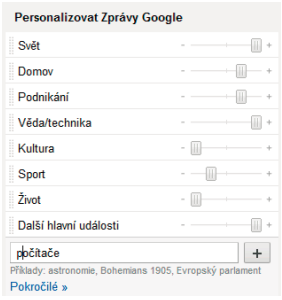

SLUŽBU MŮŽETE snadno přizpůsobit podle toho, co vás zajímá.

ZPRÁVY Z DOMOVA

Uživatel může přepínat mezi domácím zpravodajstvím a zprávami ze světa. Je též možné zobrazit jen zpravodajství regionální. Kromě toho služba nabízí i klasické rozdělení zpráv do tematických sekcí. Jednoduše si tak můžete zobrazit novinky z kultury nebo aktuality pro podnikatele, podle toho, která tematika vás zajímá.

ZPRÁVY NA MÍRU

Zprávy Google přináší široké možnosti přizpůsobení, podle kterých pak bude služba chrlit informace podle preferencí a zájmů konkrétního uživatele. Můžete si například nastavit, jak moc vás jednotlivá témata (např. kultura, sport, technika) zajímají. Dále je možné nastavit prioritu pro různé zpravodajské servery. Pokud vás třeba nezajímá bulvární zpravodajství a bulvární pojetí zpráv, můžete nastavit bulvárním serverům malou prioritu, nebo zprávy z nich zcela zablokovat. Prioritu můžete nastavit i pro alternativní zpravodajské zdroje, jako jsou např. blogy nebo tiskové zprávy.

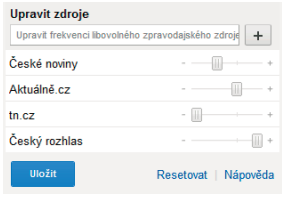

SNADNO SI vyberete, které zdroje jsou důležitější a které nechcete ani vidět.

Můžete si určit i vlastní témata, která pro vás má služba Google News vyhledávat. Stačí zadat klíčová slova. Fandíte třeba Bohemians 1905? Nechte si zobrazit jen zprávy o tomto klubu v samostatné tematické sekci. Zadat můžete libovolné slovo, které pak bude služba urputně hledat v moři informací. ■ **JIŘÍ MACICH ml.**

info

NÁRODNÍ EDICE

Kromě čtení zpráv ze zahraničí nabízí služba Zprávy Google i desítky edic pro nejrůznější země světa. Z české edice můžete přepnout na edici pro jinou zemi. Například při přepnutí na sekci pro Německo získáte přístup ke zpravodajství z tamních médií německou optikou. Cizinci žijící v České republice si tak mohou číst zprávy z domova a totéž mohou dělat i Češi pohybující se v zahraničí. Mezi jednotlivými národními edicemi lze přitom přepínat velmi snadno a rychle.

VYHLEDÁVÁNÍ PODLE ČASU

Nezanedbatelnou funkcí služby Zprávy Google News je prohledávání zpravodajských článků napříč servery. Je to vlastně vyhledávač Google zacílený na zpravodajské servery. Výsledky vyhledávání lze navíc filtrovat podle stáří. Můžete si zobrazit informace z poslední hodiny, z posledních 24 hodin, z posledního týdne či měsíce nebo si vybrat konkrétní časový usek, který vás zajímá.

INFORMACE DO KAPSY

Přinášíme vám tipy na česky komunikující aplikace pro mobilní telefony. Tyto aplikace vám zajistí přístup k nejnovějšímu zpravodajství a usnadní přístup do nejrůznějších databází znalostí a informací.

ČT 24 – oficiální aplikace zpravodajského kanálu ČT. Nabízí komfortní přístup k nejnovějším zprávám na webových stránkách ČT 24 a prostřednictvím internetu umožňuje sledovat živé vysílání ČT 24. (Pro: Android, iOS, Symbian, Windows Phone.)

ČRo iRadio – oficiální aplikace Českého rozhlasu. Umožňuje prostřednictvím internetu naladit živé vysílání rozhlasu. Poslouchat lze jak Radiožurnál, tak regionální stanice. Aplikace navíc podporuje přístup k podcastům, takže si můžete ze záznamu poslechnout pořady, které byly vysílány již dříve. (Pro: Android a iOS.)

TN.cz – aplikace umožňující prostřednictvím internetu přehrávat Televizní noviny televize Nova. Aplikace dále přináší snadný přístup na zpravodajský portál televize Nova, kde lze snadno prohlížet též fotogalerie a videa. (Pro: Android a iOS.)

In-počasí – aplikace přinášející informace o aktuálním počasí v České republice. K dispozici jsou data pro desítky českých měst. Kromě aktuálního počasí aplikace nabízí i předpověď na další dny. Bonusem je zobrazení informací o jednotlivých meteorologických stanicích včetně historických záznamů. (Pro: Android a iOS.)

SmogAlarm – aplikace přinášející aktuální informace o kvalitě vzduchu, které získává z měřicích stanic ČHMÚ. Vedle souhrnného indexu kvality ovzduší jsou zobrazovány též informace o hodinové koncentraci prachu, ozonu, oxidu siřičitého, oxidu uhelnatého a oxidu dusičitého. (Pro: Android.)

TV program – intuitivní aplikace nabízející přístup k televiznímu programu stovky televizních stanic. Na vysílání vybraného pořadu se můžete nechat též upozornit. K filmům lze zobrazit vyčerpávající informace z databází ČSFD a IMDB. Uživatelé služby O2TV mohou jednoduše plánovat nahrávání. (Pro: Android.)

ČSFD.cz – oficiální aplikace pro přístup k informacím z Česko-slovenské filmové databáze. Umožňuje vyhledat v databázi informace o filmech a disponuje také aktuálními televizními tipy, čerstvými programy kin a informacemi o filmech na DVD a Blu-ray. (Pro: Android.)

Wikipedia Mobile – oficiální aplikace pro přístup k informacím z internetové encyklopedie. Aplikace zajišťuje snadný přístup k informacím a umožňuje uložení článků do paměti pro pozdější čtení, a to i bez přístupu k internetu. (Pro: Android a iOS.)

Heuréka.cz – oficiální aplikace nákupního rádce Heuréka.cz. Umožňuje vyhledat informace o zboží a reference od jeho majitelů. Zároveň poskytuje srovnání ceny v kamenném obchodě s nabídkou českých e-shopů. Často není třeba vůbec zadávat název zboží, stačí jen fotoaparátem zachytit čárový kód. (Pro: Android a iOS.) ■ JIŘÍ MACICH ml.

info

OFICIÁLNÍ APLIKACE
Oficiální aplikace pochází přímo od tvůrců služby, s níž aplikace spolupracuje. Měla by být zárukou maximální kompatibility.

APLIKACE ČSFD poslouží jako rádce při nákupu filmů.

MOBILNÍ TELEFON poslouží i jako průvodce televizním vysíláním.

info

SMARTPHONE

Smartpnohe neboli „chytrý telefon" je mobilní telefon s operačním systémem, který dovoluje uživatelské zásahy – zejména instalování doplňkových nástrojů (tzv. aplikací).

OPERAČNÍ SYSTÉMY SMARTPHONŮ

Trh se smartphony aktuálně ovládají čtyři operační systémy. Největší kus koláče pro sebe ukrajuje systém Android od Googlu. Stále ještě je oblíben zastaralý systém Symbian od Nokie. Zejména mezi mladšími ročníky je hitem iOS v telefonech iPhone (Apple). V neposlední řadě se už roky snaží na tento trh prorazit Microsoft; aktuální verze jeho mobilního systému nese název Windows Phone.

NALEZENÍ A INSTALACE APLIKACÍ

Aplikace hledejte, instalujte a stahujte přímo v mobilním telefonu – musíte být samozřejmě připojeni k internetu –, a to prostřednictvím softwarového tržiště příslušného systému. Odkaz na tržiště (Android Market, Appstore pro iOS, Ovi Store pro Symbian a Windows Phone Marketplace) najdete přímo v menu telefonu.

230 VOLTŮ V AUTĚ

VAŠE VÝHRA
Pěti výhercům věnujeme cestovní zdroj střídavého napětí Belkin AC Anywhere.

Praktický cestovní napájecí zdroj Belkin AC Anywhere 300W převádí dvanáctivoltové napětí ze zásuvky v automobilu na standardní střídavé napětí 230 V (30 A) a dovolí vám tak na cestách pracovat s notebookem a s malou tiskárnou či sledovat malý televizor. Zdroj je vybaven automatickou teplotní ochranou a chrání také vaši autobaterii před vybitím (zdroj se sám vypne při teplotě nad 66 stupňů Celsia a při poklesu napětí autobaterie pod 10,4 V).
www.belkin.cz

	TAŽNÁ RYBA	DUŠNOST	POKRÝVKA PTAČÍHO TĚLA	ČÁST PARDUBIC		DRAHÁ	KOČKOVITÁ ŠELMA	OTOKY		BĚLEHRADSKÝ VRCH	FR. FILM. REŽISÉR (ROLAND)	OBLEČENÍ		PŘIVÍTAT	KAMBODŽ. SÍDLO	ANGL. ZKR. IZRAELE	ČÍSLOVKA
ANGL. KLÍNY					ŠPATNĚ				A SICE				AMERICKÉ KULTURNÍ A INFORMAČNÍ STŘEDISKO / PRVNÍ LAT. PŘEKLAD BIBLE				
OSIVO					PEVNĚ SKUPENSTVÍ VODY / SILNÁ RÁNA				KONDUKTIVITA / FR. ŘEKA								
1. DÍL TAJENKY																	
NANÁŠET OMÍTKU NA ZDIVO							MÍT HODNĚ RÁD								3. DÍL TAJENKY	MEZINÁRODNÍ KÓD LESOTHA	POLOVODIČOVÝ OBVOD (OZN.)
KÓD SAÚDSKÉ ARÁBIE			HLAS VRÁNY / NĚM. ČERVENÝ				ANGL. ROK					ČÁSTI ZÁSTĚR					
	LIBELY	POKOLENÍ / IKARŮV OTEC				belkin						OSVĚDČENÍ					
POZŮSTALÁ												ŽENSKÉ JMÉNO (16. 12.)	AMER. FILM. HEREC (1931–1955)	SOLMIZAČNÍ SLABIKA / DOMÁCKY IVA			
ANGL. OVES				ODVOD	OZNAČENÍ TYPU NÁKLADNÍHO VOZU ČD		UZENINA (ZDROBNĚLE)	ÚZEMÍ SAÚDSKÉ ARÁBIE	NEBEZPEČÍ NEZDARU	KOVBOJSKÝ KLOBOUK	JEŘABINOVÝ CUKR					JEDLÁ ODRŮDA TYKVE	ČLEN SKUPINY NUKLIDŮ
ŘÍMSKY 501			ZN. ARZENU			AČKOLI (NÁŘ.) / RUSKÝ SOUHLAS					LIDÉ PÍŠÍCÍ LEVOU RUKOU						
PŘEDLOŽKA			POTLAČIT / ČÍN. VÁHOVÁ JEDNOTKA (96,7 KG)								SYN BOHA DIA A SEMELY / JAPON. SÍDLO NA OSTROVĚ KJÚŠŪ						
2. DÍL TAJENKY															ZKRATKA KNOKAUTU / AFRICKÝ VELETOK		
ALENČIN					ZN. AMERICIA	MĚSÍC NEPTUNU / TÁZACÍ ZÁJMENO							INIC. HEREČKY DIVÍŠKOVÉ	SPOJKA (KNIŽNĚ) / PŘEDLOŽKA			
ZN. HOLMIA			TAKOVÍ					OBCHODNÍ SPOL., KDE SPOLEČNÍK RUČÍ CELÝM JMÉNEM									
OZNAČENÍ LETADEL SALVADORU			CHOROBNÁ ZUŘIVOST					OSOBNÍ ZÁJMENO				CIZÍ MĚNA (USA, KANADA, AUSTRÁLIE)					

SOUTĚŽNÍ OTÁZKA:

Co znamená zkratka AC, obsažená v názvu zdroje?

a) střídavý proud,
b) přepěťová ochrana,
c) záložní zdroj.

Odpověď na otázku nám spolu s tajenkou křížovky pošlete nejpozději **do 19. března 2012** na korespondenčním lístku označeném heslem **Zdroj** na adresu Burda Praha, redakce PPK, Přemyslovská 2845/43, 130 00 Praha 3 nebo **e-mailem** na adresu *krizovka07@ppk.cz*. Nezapomeňte uvést svou poštovní adresu! Jména výherců uveřejníme v PPK č. 10/2012.

TAJENKA KŘÍŽOVKY Z PPK 4/2012 ZNÍ:
Internet a bezpečná síť s routerem Belkin.

SPRÁVNÁ ODPOVĚĎ NA SOUTĚŽNÍ OTÁZKU:
Český význam anglického slova „router" je „směrovač" (odpověď b).

ROUTER BELKIN N150 VYHRÁVAJÍ:
O. Vávrová z Modřišic, M. Vašková z Rabouně, V. Moravec z Velké Polomi, J. Frič z Přívozce a J. Verzichová z Polep. Gratulujeme!

Inzerce

Příští číslo vyjde 26. března 2012

Velký přehled malých fotoaparátů

Mezi nejprodávanější fotoaparáty patří levné kompakty s cenou do tří tisíc korun. A právě na tyto levné přístroje se příště blíže podíváme ve velkém přehledu aktuálních modelů patřících do této kategorie. Podíváme se, jaké funkce a možnosti nejlevnější kompakty nabízejí, jaké jsou jejich přednosti a pro koho jsou určeny.

WWW stránky pro studenty

Internet je nevyčerpatelným zdrojem informací všeho druhu. Mnozí žáci a studenti si už ani nedovedou představit, že by domácí úkoly vypracovávali bez využití internetu. V záplavě informačních zdrojů, jejichž kvalita a užitečnost je různá, je však třeba se dobře orientovat a vybírat si ty správné informace. Tipy na internetové stránky s vhodnými informačními zdroji pro žáky, studenty a jejich rodiče budou jedním z témat příštího vydání.

Domácí tisk

Většina domácích počítačových uživatelů potřebuje mít doma i tiskárnu. V případě barevné multifunkční tiskárny navíc získáte i skener a kopírku. V příštím vydání PPK vám představíme kvalitní inkoustové modely, které si snadno poradí s tiskem textů i fotografií.

Mobilní aplikace na cesty

Přineseme tipy na česky komunikující aplikace pro mobilní telefony. Tyto aplikace vám pomohou při cestování doma i v cizině – jde totiž o velmi užitečné pomocníky. Ve svém mobilu budete mít vždy aktuální mapy, jízdní řády, turistické průvodce i předpověď počasí.

PPK CD 8/2012

PLNÁ VERZE
Paragon Partition Manager 11 Personal SE

Na příštím PPK CD najdete jako bonus plnou verzi výborného programu Paragon Partition Manager 11 Personal SE, který nabízí řešení všech úkolů při správě pevných disků a diskových oddílů, včetně jejich instalace a včetně zálohování dat. Jistě oceníte nástroje, které zajistí kopírování diskových oddílů i celých disků a které můžete využít i na zálohování kompletního obsahu počítače, tedy včetně nainstalovaného operačního systému, ovladačů hardwaru, všech aplikací i veškerého nastavení. Dále pro vás připravujeme rubriku Vypalování CD/DVD, rubriku Programy pro tvorbu internetových prezentací a na céděčku nebudou chybět ani pravidelné rubriky Novinky a Servis.

počítač PRO KAŽDÉHO

Toto číslo vyšlo: 12. 3. 2012
ISSN 1212-0723 MK ČR E 7931
Vydává: Burda Praha, spol. s r. o.
Managing Director: Petra Fundová
Publisher: Jan Lodl
Šéfredaktor: Ivan Heisler
Redakce (redakce@ppk.cz):
Aleš Havlas, Jan Jírovec, David Nesiba, Martin Semrád, Miroslav Ziegler
Foto: Martin Tryščuk
Ilustrační foto: Fotolia
Jazyková úprava: Richard Straberger
Externí spolupracovníci:
Marie Franců, Michaela Kadlecová, Jiří Macich, Milan Pola, Martin Taneček
Prepress: Burda Praha, spol. s r. o.
Tisk: Moraviapress, a. s.
Předplatné: Mediaservis, s. r. o., Zákaznické centrum, Vídeňská 995/63, 639 63 Brno
tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160,
e-mail: ppk@mediaservis.cz
Informace o předplatném, objednávky:
tel.: 840 200 260
Příjem reklamací:
tel.: 800 800 890
Předplatné na Slovensku:
Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Šustekova 10, P. O. Box 17, 850 00 Bratislava 5
tel.: +421 267 201 931, fax: +421 267 201 910
e-mail: predplatne@press.sk
Mediaprint-Kapa Pressegrosso, a. s., oddelenie inej formy predaja, Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3
tel.: +421 244 458 816, fax: +421 244 458 819
e-mail: predplatne@abompkapa.sk
Inzerce ČR:
Vít Fiala (obchodní ředitel Burda Media 2000), tel. 221 589 223; Radana Nouzáková (ředitelka inzerce titulů pro muže), tel. 221 589 432; Jaroslava Tajčmanová (Senior Media Consultant), tel. 724 111 282; Lucie Kubrová (Traffic Manager), tel.221 589 648
Marketingové oddělení:
Zuzana Polanská (ředitelka marketingu), tel. 221 589 123; Radek Benda (Marketing Manager), tel. 221 589 546
Počet výtisků prodaného nákladu ověřuje: ABC ČR, Na Florenci 3, Praha 1
V prodejní síti rozšiřuje:
V České republice:
Mediaprint & Kapa Pressegrosso, s. r. o.
Na Slovensku: Mediaprint & Kapa, s. r. o.
© Burda Praha, spol. s r. o., IČO 15273598
Přemyslovská 2845/43, 130 00 Praha 3
tel.: 225 018 566
Za původnost a obsahovou správnost příspěvku ručí autor. Právní režim autorských děl nabídnutých redakci se řídí zejména autorským zákonem č. 121/2000 Sb. a dalšími českými právními normami. Rukopisy redakce nevrací. V případě přijetí díla k uveřejnění redakce autora o této skutečnosti uvědomí. Tím nabývá vydavatel práva k šíření přijatého díla časopiseckou formou včetně možnosti zveřejnění na WWW stránkách časopisu, vydání na CD-ROM nebo jiným způsobem v elektronické podobě. Autorská odměna bude poskytnuta jednorázově do pěti týdnů po prvním uveřejnění příspěvku ve výši určené interním sazebníkem a zahrne i odměnu za případné vydání díla v elektronické podobě. Všechna práva k uveřejněným dílům jsou vyhrazena. Přetisk, přepracování, překlad do jiného jazyka a jiné užití díla nebo jeho části, jakož i zařazení díla do jiného díla (souborného, spojení s dílem jiným, zařazení do jakékoliv formy elektronické publikace ap.) bez souhlasu vydavatele jsou zakázány. Autorské právo k časopisu a navazujícím elektronickým publikacím vykonává vydavatel.